

SETOMAA KOOLITUSVAJADUSE ANALÜÜS

Setomaa koolitusvajaduse analüüs valmis Setomaa Valdade Liidu tellimusel, toetust saadi Setomaa regionaalarengu programmist.

Uuringu idee oli koguda infot Setomaa avaliku sektori, äriettevõtete ja mtü-de koolitusvajaduse kohta, koostada selle põhjal koolitusplaan, eesmärgiga hakata korraldama Setomaal koolitusi, mis aitaks tõsta piirkonna töötajate ja organisatsioonide konkurentsivõimet ja jätkusuutlikkust.

Analüüs sisaldab sissejuhatust, vastajate kirjeldust, juhtide vastuste analüüsi, töötajate vastuste analüüsi, koolitusvajaduse analüüsi, koolituskava ja kokkuvõtet.

Sisukord

1. Sissejuhatus	3
2. Vastajate kirjeldus	4
3. Juhtide vastuste analüüs	10
4. Töötajate vastuste analüüs	22
5. Koolitusvajaduse analüüs	33
6. Koondtabelid	65
7. Kokkuvõte	80
Lisa 1. Vastajate koolitushuvide loetelud	82
Lisa 2. Küsimustikud	84

1. Sissejuhatus

Teabe kogumiseks viidi läbi küsitlus ajavahemikus juuni-august 2009, kasutati 2 erinevat küsimustikku: suulist töötajate ja kirjalikku tööandjate puhul. Küsimustike põhjad saadi Tallinna Ülikoolilt, kuid neid tuli ümber töödelda, et kohendada Setomaale sobivamaks. Siiski mitmed küsimused ei töötanud, kuna paljude vastajate jaoks oli see esimene kord mõelda koolituste teemal, ning küsitluse kestus ei olnud vastajate jaoks piisav aeg, et oma vajadusi täpsemalt määratleda. Nt osati küll öelda, et soovitakse omandada uut lisaeriala või kutset, kuid ei osatud öelda, millist, samuti ei osatud täpsustada vajalikku taset keeleõppes.

Küsitluse käigus otsustati muuta esialgset plaani ning kasutada ka väiksemate ettevõtete juhtide küsitlemisel suulist, töötajatele mõeldud küsimustikku, kuna paljudel tekkis raskusi Setomaa üldise tööturu iseloomustamise ning tugevuste- nõrkuste analüüsimisega. Nii tekkis analüüsimiseks juurde uus vastajate rühm- töötajad-ettevõtjad, kes on samal ajal oma ettevõttes juhid ja töötajad.

Küsitleti kokku 124 inimest, neist 50 vastajat ettevõtlusvaldkonnast, 54 avalikust sektorist, 8 MTÜdest ning 12 lastega kodus olevat vanemat ja töötut. Vastajate hulgas oli 19 tööandjat (mitme töötajaga asutuses-ettevõttes), 79 töötajat ja 26 töötajat-ettevõtjat (samal ajal juht ja töötaja omas ettevõttes).

Vastajate jaotus valdade järgi oli järgmine: Meremäe vallast 28, Misso vallast 28, Mikitamäe vallast 23 ja Värska vallast 37 vastajat, 8 vastajat kirjeldasid oma tööpiirkonnana Setomaad.

Käesoleva uuringu tulemused peegeldavad eelkõige küsitluses osalenud vastajate arvamusi ja vajadusi. Kuna osades valdkondades oli vastajaid üsna väike arv, ei tasu tulemusi laiendada kogu Setomaa töötajatele antud valdkonnas. Küll aga pakutakse korraldatavaid koolitusi osalemiseks kõigile huvilistele, et nii uuringust kui koolitustest kasusaajate ring Setomaal oleks võimalikult lai. Küsitluse tulemusi tuleb järgnevalt pidevalt täiendada, vastavalt keskkonna ja töötajate muutuvatele vajadustele.

	Meremäe	Misso	Mikitamäe	Värska	Setomaa	Kokku
Ettevõtlus						
- Tööandjad (mitme töötajaga ettevõtted) kirjalik intervjuu	2	1	1	2		6
- Töövõtjad (mitme töötajaga ettevõtetest)	5	3	2	8		18
- Töötajad-ettevõtjad (1-2töötajaga ettevõtted)	7	7	8	4		26
Ettevõtlus kokku	14	11	11	14		50
Avalik haldus, haridus, kultuur						
- Haldus (vallajuhid, arendusjuhid, sekretärid, maakorraldajad,	2	3	1	3		9

raamatupidajad, majandujuhid)						
- Haridus (kooli/lasteaiajuhid, pedagoogid, huviharidus, noorsootöötajad)	3	5	3	7		18
- Sotsiaal (tervishoid, sotsiaalnõunik, -töötajad, -hooldajad)	1	2	2	2		7
- Kultuur (raamatukogude, muuseumide, kultuurikeskuste, kirikutöötajad)	4	2	2	5		13
- Teenindus (kokad, abikokad, vahid, koristajad, haldustöötajad jne)	1	2	1	3		7
Avalik sektor kokku	11	14	9	20		54
MTÜde esindajad					8	8
Lastega kodus olevad (ja töötud)	3	3	3	3		12
KÕIK KOKKU	28	28	23	37	8	124

2. Vastajate kirjeldus

Avalik sektor

(Asutused: vallavalitsused, koolid, lasteaiad, huvikoolid, kultuurikeskused, muuseumid, sotsiaalkorterid, perearstid.)

Soov oli küsitleda avaliku sektori, äriettevõtete ja mtü-de töötajaid vastavalt sellele, kui palju vallas vastavates organisatsioonides on töötajaid. Vallavalitsustest saadud info põhjal on avalikus sektoris nelja valla peale kokku 245 töötajat (töötajad ja tööandjad kokku). Tabelis on näidatud iga valla töötajate arv ja ligikaudne % kogu avaliku sektori töötajaskonnast. Selle põhjal koostati küsitlusplaan, eesmärgiga jõuda 20% töötajateni (50 inimest). Tegelik küsitajate hulk erines pisut plaanist, sõltuvalt sellest, kui paljudega õnnestus kokku leppida ja küsimustele vastamiseks nõusolek saada. Kokku viidi avalikus sektoris läbi 9 kirjalikku ja 45 suulist intervjuud.

Setomaa vallavalitsuste ja hallatavate asutuste töötajate arv

	Meremäe	%	Misso	%	Mikitamäe	%	Värskä	%	Kokku
- Haldus (vallajuhid, arendusjuhid, sekretärid, maakorraldajad, raamatupidajad, majandujuhid)	10	4	9	4	9	4	13	4	41
- Haridus (kooli/lasteaiajuhid, pedagoogid, huviharidus, noorsootöötajad)	25	10	23	9	16	7	45	18	110
- Sotsiaal (tervishoid, sotsiaalnõunik, -töötajad, -hooldajad)	2	1	4	1	3	1	5	2	14
- Kultuur (raamatukogude, muuseumide, kultuurikeskuste, kirikutöötajad)	12	4	3	2	3	2	13	4	31
- Teenindus (kokad, abikokad, vahid, koristajad, haldustöötajad jne)	6	2	16	6	6	2	22	9	50
KOKKU	55		55		37		98		245

Allikas: valdade kodulehed ja vallavalitsused

Küsitlusplaan

	Meremäe	Misso	Mikitamäe	Värska	Kokku
- Haldus (vallajuhid, arendusjuhid, sekretärid, maakorraldajad, raamatupidajad, majandujuhid)	2in	2in	2in	2in	8in
- Haridus (kooli/lasteaiajuhid, pedagoogid, huviharidus, noorsootöötajad)	5in	5in	3in	9in	22in
- Sotsiaal (tervishoid, sotsiaalnõunik, -töötajad, -hooldajad)	1in	1in	1in	1in	4in
- Kultuur (raamatukogude, muuseumide, kultuurikeskuste, kirikutöötajad)	2in	1in	1in	2in	6in
- Teenindus (kokad, abikokad, vahid, koristajad, haldustöötajad jne)	1in	3in	1in	5in	10in
KOKKU	11in	12in	8in	19in	50in

Tegelik tulemus

	Meremäe	Misso	Mikitamäe	Värska	Kokku
- Haldus (vallajuhid, arendusjuhid, sekretärid, maakorraldajad, raamatupidajad, majandujuhid)	2in	3in	1in	3in	9in
- Haridus (kooli/lasteaiajuhid, pedagoogid, huviharidus, noorsootöötajad)	3in	5in	3in	7in	18in
- Sotsiaal (tervishoid, sotsiaalnõunik, -töötajad, -hooldajad)	1in	2in	2in	2in	7in
- Kultuur (raamatukogude, muuseumide, kultuurikeskuste, kirikutöötajad)	4in	2in	2in	5in	13in
- Teenindus (kokad, abikokad, vahid, koristajad, haldustöötajad jne)	1in	2in	1in	3in	7in
KOKKU	11in	14in	9in	20in	54in

Äriettevõtted

Setomaa valdade ettevõtluse kodulehelt saadud info põhjal on Setomaal 89 OÜ-d, 274 FIE-t ja 3 AS-i. Äriettevõtete küsitlusplaan koostati vastavalt ettevõtete arvule vallas, kuna ettevõtete tegeliku töötajate arvu kohta ei olnud võimalik infot saada. Siiski oli võimalik jagada ettevõtted suuremateks ja väiksemateks (arvestades, et Setomaal on üldiselt kõik ettevõtted mikroettevõtted ja mõned väikeettevõtted). Ettevõtted jagati: 1) 1-2töötajaga ettevõtted (k.a FIE-d) ja 2) rohkem kui 2 töötajaga ettevõtted. Soov oli küsitleda 20% ettevõtetest, leides 1-2 töötajaga ettevõttest ühe töötaja (uuringu tulemustes kirjeldatud kui töötaja ja juht omas ettevõttes) ning suurematest ettevõtetest töötaja ja tööandja. Tegelikkus erines pisut esialgselt plaanist, vaid üksikute ettevõtete puhul on küsitletud nii töötajat kui tööandjat, kuna paljude ettevõtete juhid ei olnud nõus või ei leidnud aega küsimustele vastamiseks, töötajatelt oli nõusoleku saamine oluliselt lihtsam. Eesmärk oli küsitleda ettevõtteid erinevatest valdkondadest: põllumajanduslik tootmine ja töötlemine (aiasaadused, loomad, vesi); muu tootmine: käsitöö (tekstiil, puit, metall, savi), ehitusmaterjalid; teenindus (kaubandus, toitlustus, majutus, aktiivne puhkus)

Äriettevõtted Setomaal

	OÜ	FIE	AS	Kokku	% ettevõtete hulgast
Meremäe	17	77		94	19%
Misso	23	31		54	26%
Mikitamäe	15	39		54	17%
Väraska	34	127	3	164	38%
Kokku	89	274	3	366	100%

Allikas: Setomaa valdade ettevõtluse kodulehed

Küsitlusplaan

	Kokku	% ettevõtete hulgast	20% plaan	Küsitluste plaan uuringus
Meremäe	94	19%	18	6 juhti+ 12 töötajat
Misso	54	26%	10	3 juhti+ 8 töötajat
Mikitamäe	54	17%	10	3 juhti+ 8 töötajat
Väraska	164	38%	32	10 juhti+ 22 töötajat
Kokku	366	100%	70	22 juhti+ 50 töötajat

Tegelik tulemus

	Küsitluste plaan uuringus	Küsitluste arv uuringus	Küsitluste arv uuringus
Meremäe	6 juhti+ 12 töötajat	2 juhti+ 12 töötajat (sh 7 töötajat, kes on samal ajal nii töötajad kui oma ettevõtte juhid)	14
Misso	3 juhti+ 8 töötajat	1 juht+ 10 töötajat (sh 7 töötajat, kes on samal ajal nii töötajad kui oma ettevõtte juhid)	11
Mikitamäe	3 juhti+ 8 töötajat	1 juht+ 10 töötajat (sh 8 töötajat, kes on samal ajal nii töötajad kui oma ettevõtte juhid)	11
Väraska	10 juhti+ 22 töötajat	2 juhti+ 12 töötajat (sh 4 töötajat, kes on samal ajal nii töötajad kui oma ettevõtte juhid)	14
Kokku	22 juhti+ 50 töötajat	6 juhti+ 44 töötajat	50

Mittetulundusühingud

Uuringusse kaasati ülesetomaalise mõjuga mtü-d, kus on palgalised töötajad.

Lastega kodus olevad vanemad (ja töötud)

	Töötute arv	Lastega kodus olevad vanemad*	Küsitletute arv uuringus
Meremäe	28	7	3
Misso	66	10	2+ 1 tööt
Mikitamäe	26	16	2
Väraska	35		3
Kokku	155		12

Allikas: Vallavalitsused

* andmed ebatäpsed või puuduvad

Vastajate vanus ja sugu

Küsitlemiseks kasutati kahte erinevat küsimustikku: suuline töötajatele ja ettevõtjatele, kes on samal ajal nii oma ettevõtte töötajad kui juhid, ning kirjalik küsimustik asutuste ja ettevõtete juhtidele. Ühine oli pikk koolituste nimekirjaga tabel, kus said märgistada endale või oma ettevõttele vajalikud koolitused.

Järgnevad tabelid ja analüüs on koostatud suuliselt küsimustikule vastanud töötajate ja ettevõtjate andmete põhjal.

Vastajad on jaotatud vanuserühmadesse, kuid võib eraldi välja tuua, et kõige noorem vastaja oli 22 ja kõige vanem 82aastane, seejuures kõik alates 50aastastest olid töötavad inimesed. Kõige enam oli 41-50aastaseid vastajaid (33 inimest), peaaegu sama palju 31-40aastaseid (30 inimest), 20-30aastaseid oli 16 ja 51-60aastaseid 20, üle 60aastaseid oli kokku 6. Tabelis on näidatud ka vanuserühmade jagunemine töökoha sektori järgi, kust võib lugeda näiteks, et äriettevõtetes töötavad vastajad on natuke nooremad võrreldes vastajatega avalikust sektorist.

	vanusegrupp
20-30aastased	16
31-40aastased	30
41-50aastased	33
51-60aastased	20
61-70aastased	4
71-90aastased	2
kokku	105

vanusegrupp	töökoht					kokku
	avaliku sektori asutus	äriettevõtte	mtü	lapsega kodus	töötu	
20-30aastased	3	5	1	7		16
31-40aastased	10	15	1	3	1	30
41-50aastased	20	13				33
51-60aastased	11	8			1	20
61-70aastased	1	3				4
71-90aastased	1	1				2
kokku	46	45	2	10	2	105

valdkond	vanusegrupp						kokku
	20-30 aastased	31-40 aastased	41-50 aastased	51-60 aastased	61-70 aastased	71-90 aastased	
arendus- haldus		2	4	1			7
sotsiaal		2	4	2			8

haridus	2	4	6	2	1		15
kultuur	1	2	4	3		1	11
teenindus	1	1	3	4			9
majutus- toitlustus- aktiivne puhkus	3	1	1	3		1	9
põllumajanduslik tootmine		3	7	2			12
käsitööstuslik tootmine	2	3	1				6
kaubandus		2					2
muu tootmine			3		3		6
metsamajandus- puidutööstus		4		2			6
ehitus		2					2
lastega kodus	7	4					11
kokku	16	30	33	19	4	2	104

Küsimustele vastanute hulgas oli kokku 46 meest ja 78 naist.

	sugu
mees	46
naine	78
kokku	124

Vastajad ametikoha järgi

Soov oli küsitleda inimesi, kes elavad ja töötavad ühes Setomaa neljast vallast, siiski sattus küsitletute hulka neid Setomaal töötavaid, kes vastasid elukohaks „muu“. 105 inimest küsitleti suuliselt, nende hulka kuulusid kellegi alluvuses töötajad ja ettevõtjad, kes on samal ajal nii töötajad kui oma ettevõtte juhid. Juhtidelt küsiti vaid töökoha asukohta, oma töö asukohaks „muu“ nimetanud tegutsevad ülesetomaaliselt ehk kõigis Setomaa valdades.

	vastajate arv
töötaja	79
tööandja	19
ettevõtte töötaja ja juht	26
Kokku	124

	elukoht-töökoht				
	Meremäe	Misso	Mikitamäe	Värskä	Muu
töötaja	17	19	16	23	5
tööandja	5	3		8	3
ettevõtte töötaja ja juht	7	7	8	4	
Kokku	29	29	24	35	8

Lastega kodus olevaid vanemaid oli 11, töötuna kirjeldas ennast 1 vastaja, samas lastega kodus olevatest vanematest 6 on ametlikult lapsehoolduspuhkusel, ülejäänud 5 on tööd otsivad, kuid hetkel lastega kodus olevad emad.

	töökoht				
	avaliku sektori asutus	äriettevõtte	mtü	lapsega kodus	töötu
töötaja	45	18	4	10	2
tööandja	9	6	4		
ettevõtte töötaja ja juht		26			
Kokku	54	50	8	10	2

Valdkonniti analüüsitud tabelite puhul jäi välja üks töötu vastaja, kes ei määratlenud oma töövaldkonda. Muu tootmise alla on liigitatud ettevõtted, mis ei sobinud otseselt nimetatud valdkondade alla ja kus valdkonnas oli üks esindaja.

	tööandja või töötaja			kokku
	töötaja	tööandja	ettevõtte töötaja ja juht	
valdkond				
arendus- haldus	9	6		15
sotsiaal	7	1		8
haridus	15	3		18
kultuur	11	2		13
teenindus	8		1	9
majutus- toitlustus- aktiivnepuhkus	4	3	5	12
põllumajanduslik tootmine	4	1	8	13
käsitööstuslik tootmine	3		3	6
kaubandus	2			2
muu tootmine	2	3	3	8
metsamajandus- puidutööstus	1		5	6
ehitus	1		1	2
lastega kodus	11			11
kokku	78	19	26	123

Vastanutest oli valdav enamus töötavaid inimesi (86 vastajat), 5 töötavad ja õpivad samal ajal kõrgkoolis, vaid 3 iseloomustasid end pensionäri või töötava pensionärina.

	töösuhe
töötav	86
töötav (üli)õpilane	5
töötav pensionär	2
töötu	5

pensionär	1
lapsehoolduspuhkusel olija	6
kokku	105

3. Juhtide vastuste analüüs

3.1 Juhtide kirjeldus

Küsitluses osales 19 asutuse, ettevõtte või mtü juhti. Vastused peegeldavad nende juhide nägemust, kes aega leidsid ja olid nõus küsimustele vastama.

Meremäe vallast oli 5, Misso vallast 3, Värska vallast 6 juhti ning 5 juhti nimetasid oma asutuse asukohaks Setomaa, kuna tegutsevad kõigis neljas vallas. 19st oli 9 avaliku sektori asutuse, 6 äriettevõtte ning 4 MTÜ juhti. Valdkondadest olid esindatud- haridus, haldus, arendus, kultuur, majutus-toitlustus, põllumajanduslik ja muu tootmine.

	asukoht
Meremäe	5
Misso	3
Värska	6
Setomaa	5
kokku	19

	töökoht
avaliku sektori asutus	9
äriettevõtte	6
mtü	4
kokku	19

	valdkond
haldus	4
haridus	3
kultuur	2
majutus-toitlustus	3
põllumajanduslik tootmine	1
muu tootmine	2
arendus	4
kokku	19

Vastanud juhid on jagatud töötajate arvu järgi asutuses/ettevõttes/mtü-s: 19st vastanust 9 juhti on kuni 10, 6 juhti 11-19 ja 4 juhti üle 20 töötajaga organisatsioonist.

	töötajate arv asutuses
1-5 töötajat	7
6-10 töötajat	2
11-19 töötajat	6
20-29 töötajat	2
30-49 töötajat	1
50-110 töötajat	1
kokku	19

3.2 Hinnang Setomaa tööturule

Juhtidel paluti hinnata olukorda Setomaa tööturul tervikuna (töötajaskonna kvaliteeti, uute töökohtade loomist, ettevõtluse arenguperspektiive, tööhõive taste, töötuse määra jne) ühe hindega ühest seitsmeni, kus “1” tähendab väga halba ja “7” väga head olukorda. Hinded oli “2”, “3” ja “4”, kus kõige enam juhte- 10 hindas olukorda hindega “4”, 7 juhti andis “3” ja 2 juhti “2”.

	hinnang Setomaa tööturule tervikuna
2	2
3	7
4	10
kokku	19

3.3 Hinnang oma organisatsiooni töötajatele

Küsimustikus paluti juhtidel analüüsida oma ettevõtte töötajate olukorda Setomaa tööturul. Kõik juhid leidsid, et nende asutuse/ettevõtte/mtü inimesed on tublid töötajad, vastati “pigem jah” või “jah”. Samuti arvavad, et töötajate oskused ja isiksuseomadused vastavad vajadustele ja esitatavatele nõuetele, 15 vastajat ütles “pigem jah”. Palgaküsimuses ei olnud nii üksmeelne, 7 juhti leidis, et nende töötajad on pigem või kindlasti alatasustatud. Ka koolituste kättesaadavust oma organisatsiooni vajadustest lähtuvalt arvas enamus (14 juhti), et hetkel ei ole võimalik Setomaal saada koolitust, mis aitaks asutust/ettevõtet/mtüid arendada.

	meie asutuse/ettevõtte/mtü inimesed on tublid töötajad	töötajate oskused ja isiksuseomadused vastavad vajadustele ja esitatavatele nõuetele	meie asutuse/ettevõtte töötajad ei ole üldjuhul (palga osas) alahinnatud	Setomaal on võimalik saada koolitust, mis tõstab meie asutuse/ettevõtte/mtü konkurentsivõimet
jah	10	2	3	1
pigem jah	9	15	9	4
pigem ei		2	6	9
ei			1	5
kokku	19	19	19	19

Juhtidel paluti hinnata oma töötajate konkurentsivõimet tööturul. Mis oleks oluline ja mida oleks vaja töötajatel arendada, et olla võimekas ja pakkuda konkurentsi uuele töökohale kandideerimisel.

Juhid leiavad, et oluline osa töötajatest leiaks uue sobiva töö kui neil oleks parem suhtlemisoskus ja suuline väljendusoskus. Sama tähtsaks peetakse võõrkeeleskuste ning arvutioskuste täiendamist. Konkurentsivõimet tõstaks juhtide arvates ka parem koostööoskus. Vähem nimetati uue töökoha leidmise eelistena paremat haridust, vajalikku töökogemust ja konkreetseid tööalaseid teadmisi- oskusi, mis töötajatel praegu puuduvad. Samuti peavad pooled juhid oluliseks heade tuttavate olemasolu, kes töötajat tööandjale soovitaksid.

	kui paljud leiaksid uue sobiva töö, kui oleks parem haridus	kui paljud leiaksid uue sobiva töö, kui neil oleks vajalikum töökogemus	kui paljud leiaksid uue sobiva töö, kui neil oleks head tuttavad, kes neid soovitavad	kui paljud leiaksid uue sobiva töö, kui neil oleks konkreetseid tööalaseid oskused, mis neil praegu puuduvad
enamik tänu sellele oluline osa tänu sellele	2	2		
sellele vähesed tänu sellele, pigem on enamiku puhul oluline muu	5	7	8	6
ei oska öelda	8	4	5	6
kokku	4	6	6	7
	19	19	19	19

	kui paljud leiaksid uue sobiva töö, kui neil oleks parem eesti keele oskus:õigekeelsus, väljendusoskus	kui paljud leiaksid uue sobiva töö, kui oleks mingi võõrkeele oskus	kui paljud leiaksid uue sobiva töö, kui oleks arvutioskus	kui paljud leiaksid uue sobiva töö, kui oleks mingi teine eriala
enamik tänu sellele oluline osa tänu sellele		2	1	3
	2	9	8	3

vähesed tänu sellele, pigem on enamiku puhul oluline muu	10	4	7	6
ei oska öelda	7	4	3	7
kokku	19	19	19	19

	kui paljud leiaksid uue sobiva töö, kui oleks parem suhtlemisoskus, suuline väljendusoskus	kui paljud leiaksid uue sobiva töö, kui oleks koostöövalmidus	kui paljud leiaksid uue sobiva töö, kui oleks võimalus vahetada elukohta Eesti piires	kui paljud leiaksid uue sobiva töö, kui oleks võimalus otsida tööd väljaspool Eestit
enamik tänu sellele	2	3	4	1
oluline osa tänu sellele	9	7		1
vähesed tänu sellele, pigem on enamiku puhul oluline muu	3	5	7	9
ei oska öelda	5	4	8	8
kokku	19	19	19	19

Juhtidelt küsiti ka uute töökohtade loomise võimalikkuse kohta. 9 juhti pidas tõenäoliseks, et lähitulevikus on oodata uute kohtade tekkimist, 8 juhti vastas kindlalt "ei" ja 2 juhti ei osanud küsitluse hetkel veel vastata.

	kas teie asutuses/ettevõttes/mtüis on oodata uute töökohtade loomist
jah	9
ei	8
ei oska öelda	2
kokku	19

3.4 Milliseid tööturu põhiprobleeme toodi esile oma asutuse/ettevõtte/mtü puhul

Kõige enam nimetasid juhid töötajatest tulenevaid probleeme: töötajate ebasobivaid isiksuseomadusi ja sobiva kvalifikatsiooniga tööjõu puudust. Kurdetakse kehva motivatsiooni üldiselt töötegemisel, samuti puudub tahtmine teha oma tööd võimalikult hästi, keskenduda tulemustele ja arengule. Neid puudusi kinnitavad ka töötajate vastused- tööturul tuntakse ennast täiesti kindlalt, kuna konkurents praktiliselt puudub: vaba head tööjõudu ei ole, seega tuleb leppida olemasolevate töötajatega, kes ei leia motivatsiooni arenemiseks. Kunagi omandatud teadmised-oskused ei pruugi täna olla enam piisavad, muutused ühiskonnas eeldavad uuendusmeelsust, kohanemisvõimet ja pidevat enesetäiendust.

Töötajatest tulenevad probleemid

- **Töötajate isiksuseomadused ei vasta vajadustele**
 - Madal töökultuur, kehv motiveeritus, madal enesehinnang
 - Inimeste enesehinnang ei ole oskuste, stabiilsuse ja küsitava palgaga kooskõlas
 - Ajutine tööjõud –ebakompetentne; on tahtmine saada oskustele mittevastavat palka, kuid puudub tahtmine tööd teha; pikka aega tööelust eemalolek on võõrandanud inimesest arusaamise töötegemisest, panustamisest
 - Kadumas harjumus teha tööd.
 - Suur töötute arv sh soovita naaseda tööturule
 - Vähe motivatsiooni teha uusi edusamme. Mõnedelt töötajatelt nõutakse liiga palju, teistelt jällegi vähem kui peaks
 - Oskamatus keskenduda tulemuse saavutamisele. Leida tegevusi mis viiksid tulemuse saavutamisele, mõõta tulemusi
 - Oskamatus leida lahendusi, mis motiveeriks partnereid (sh elanikkonda) koostööle. Ühiste eesmärkide sõnastamine

- **Sobiva kvalifikatsiooniga tööjõu puudus (tööjõu madal haridustase, ebasobiv kutse, erialaste oskuste vähesus):**
 - Raskusi on olnud kvalifitseeritud töötajate leidmisega. Neid inimesi Eestis küll leidub, kuid maale nad ei tule. Selline on kahjuks enamus inimeste mentaliteet.
 - Puudub võimalus leida kompetentset eriharidusega tööjõudu
 - Kvalifitseeritud tööjõu puudus
 - Kvalifitseeritud tööjõu nappus
 - Pole saada häid kvalifikatsiooniga töötajaid
 - Viimastel aegadel (aastatel) ei ole tegelikult kvalifitseeritud tööturгу olnudki
 - Tehnilise eriharidusega inimeste puudumine (keerulisemad elektroonikaseadmed tootmises)
 - Spetsialistide puudus kohapeal
 - Spetsialiste kohapealt raske leida
 - Erialaspetsialistide puudus
 - Nõuetele vastavat meestööjõudu üldiselt puudu
 - Mitmekülgsete võimete ja omadustega inimeste puudus
 - Vähene haridus
 - Tööturul pakutavad oskused ja vajadused ei kattu
 - Oskuste vähesus
 - Kvaliteetse tööjõu leidmine
 - Ebastabiilses olukorras toimetulevate inimeste puudus
 - Oskus hinnata ümbritsevat majandus ja poliitilist keskkonda.
 - Vähene võõrkeelte oskus. Vähene tehniliste vahendite kasutamise oskus- uued programmid, otsingusüsteemid, tekstide töötõlused jne.

Keskkonnast tulenevad probleemid

Lisaks töötajatest tulenevatele esineb Setomaa tööturul tervikuna ka keskkonnast tingitud probleeme, mida juhid ka vastustes kirja panid. Siiski nimetati neid vähem võrreldes töötajate probleemidega, jättes seega suurema vastutuse tööturu probleemide lahendamisel töötajatele. Toodi välja kehva infovahetust vaba tööjõu ja töökohtade leidmiseks, samas leiti ka, et piirkonnas vabu töökohti eriti ei liigu või ei ole töökohad piisavalt atraktiivsed, sh palgataseme poolest. Töökoormust hindavad juhid väga suureks ja head töötajad on hõivatud paljudes ettevõtmistes ning üsna ülekoormatud. Probleemina nimetati ka täiendõppe võimaluste puudumist piirkonnas, mis aitaks lahendada töötajate vähese kvalifikatsiooni probleemi, juhul, kui tööandjad leiavad võimaluse oma töötajate arendamiseks. Peamiste koolitustel osalemist takistavate teguritena tõid töötajad välja aega, raha ja kaugust, neist kõige enam märgitud takistus oli aja puudumine. Töötajate koolitamise kaudu on tööandjatel võimalus tõsta oma ettevõtte/asutuse konkurentsivõimet ja kasvatada seega atraktiivsust nii piirkonna praeguste töötajate, kui noorte maal elada ja töötada soovijate silmis.

- **Vähene koostöö ja kehv infovahetus piirkonna asutuste ja ettevõtete vahel:**
 - Pole ühtset andmebaasi, mida tööpakkujad ja tööotsijad kasutaksid. Eriti olematu on see haridusvaldkonnas.
 - Info vabadest ametikohtadest ei jõua enamasti inimesteni, kui jõuab, siis juhuslikult.
- **Piirkonnas vähe atraktiivseid töökohti ja üldse vähe töökohti :**
 - Kohapeal töökohtade puudus;
 - Vabade töökohtade puudumine vallas
 - Töökohtade vähesus
- **Kehvad ümber- ja täiendõppevõimalused piirkonnas:**
 - Täienduskoolitused toimuvad kaugel, üldjuhul Tallinnas ja on kallid
- **Madal palgatase ja piiratud motivatsioonivõimalused piirkonnas:**
 - pole pakkuda konkurentsivõimelist palka (kuigi nüüd olukord muutunud)
 - väike eelarve, mis seab piirangud personali koolituste ja töötasude suhtes
 - väike palgafond
- **Võimekate töötajate ülekoormatus:**
 - suur töökoormus
 - töö maht vaga suur, pole kindlaid piire
 - ülekoormatus
 - tegusate inimeste väga suur hõivatus
- **Väike konkurents tööturul:**
 - piirkonnas on vähe inimesi, seega töötajate väike valik ning konkurents puudumine, pink on lühike

- paljud töötajad töötavad väikese koormusega ning seetõttu pole igapäevaselt kaasatud kooli arendustegevusse
- **Eesti seadusandlus:**
 - Uus töölepingu seadus võib probleeme juurde tekitada, kuna tänaseni pole selge nt. ületunnitöö võimalused, puhkuste pikkus jms. haridusasutustes. Haridusvaldkonna spetsiifika, eriti huvikoolide erisused on sellest seadusest välja jäänud. Õpetajate koormuste suurenemise/vähendamise võib tulla tõsisemid probleeme.
- **Muu:**
 - Väike rahvaarv, millest tingituna paljud töötajad käivad tööle väljaspoolt valda.
 - Töö ja elukoha vaheline kaugus

3.5 Tööandjate hinnang asutuse/ettevõtte/mtü töötajaskonna tugevate ja nõrkade külgede kohta

Juhtidelt küsiti hinnanguid oma asutuse/ettevõtte/mtü töötajaskonna tugevate ja nõrkade külgede kohta. Oma töötajatega ollakse üsna rahul, juhid leiavad, et neil on üldiselt motiveeritud ja erialase ettevalmistusega töötajad. Tugevustena tuuakse välja pikemat staaži, töökogemusi, tähtsaks peetakse ka töötajate lojaalsust tööandjale.

Suhtlemis- ja koostööoskused on võrdselt esindatud nii nõrkuste kui tugevuste poolel. Kui piirkonna ja kohaliku elu-olu tundmist peetakse tugevuseks, siis nõrkusena nimetatakse madalat üldistusvõimet ja enda kõrvalt vaatamist Eesti ja maailma kontekstis. Koolitushuvi ja valmisolek arenemiseks on ülekaalus tugevuste nimekirjas, probleem on vanemaealiste töötajatega, kes ei pea täiendõpet oma tööelus enam oluliseks. Nõrkustena tõusevad esile veel vähene keelteoskus ning ajaplaneerimise oskus, ei osata prioriteete seada, sellest tingituna jääb ka enesearendus sageli tähelepanuta. Üks juhtidest tunneb puudust ühiste sündmuste järel organisatsioonis, soov on rohkem koos töötajaskonnaga midagi ette võtta- üritusi, koolitusi vms.

Asutuse/ettevõtte/mtü tööjõu tugevad küljed

- **Töötajate isiksuseomadused**
 - *Kohuse- ja vastutustunne*
 - *Missioonitundega töötajad*
 - *Motiveeritus säilitada töökoht*
 - *Töötajad on nõus töötama väiksema töötasuga*
 - *Ei käia tööl ainult raha pärast*

- *Paljud on oma ala tõelised fanaatikud.*
- *Hea motiveeritus*
- *Motiveeritus*
- *Kõrge motivatsioon*
- *Pingetaluvus*
- *Kõrge töövõime*
- *Lojaalsed, motiveeritud*
- *Lojaalsus, tunnetus*
- *Lojaalsed, kohusetundlikud*
- *Enamus töötajad on lojaalsed tööandjale*
- **Suhtlemis- meeskonnatööoskus:**
 - *Oskus suhelda klientidega*
 - *Suhtlemis- ja koostööaldis*
 - *Töötajate tööalane suhtlusringkond on lai ja koostöö teiste asutustega toimib hästi.*
 - *Hea meeskonnatöö*
 - *Vastutulelikud*
- **Piirkonna tundmine:**
 - *Kohalikud*
 - *Kõik teavad kõiki ja kõike*
 - *Piirkonna väärtustamine*
 - *Kohalike olude hea tundmine*
 - *Seto kultuuri tundjad*
- **Erialane kvalifikatsioon ja kogemused:**
 - *Erialane pädevus*
 - *Pika staaziga*
 - *Haritud tööjõud*
 - *Staažikus*
 - *Võõrkeelte oskus*
 - *Arvuti valdamine*
 - *Kirjutamise ja sõnastamise oskus*
 - *Omavad erinevaid kogemusi*
 - *Oskavad piisaval (heal) tasemel kasutada infotehnoloogiat*
 - *Tugevad asjaajamises*
 - *Kvalifitseeritud kaader*
 - *Erialased oskused*
 - *(Kõrg)haritud ja laia silmaringiga*
 - *Võõrkeelte oskus*
 - *Lai silmaring*
 - *Paljudel on mitu töökohta, see avardab nii töötaja silmaringi ja toob ka asutusse uut infot.*
- **Paindlikkus, ettevõtlikkus ja arenemisvõime:**
 - *Ettevõtlikud ja julged*

- *Ettevõtlikud*
- *Võime õppida ja areneda*
- *Uutes protsesside osalemise julgus*
- *Mitmekülgsus*
- *Paljud õpivad edasi ja täiendavad end pidevalt*
- *Noor ja tegus meeskond*
- *Avatud täiendõppele*
- *Avatud uuendustele*
- *Valmisolek*
- *Paindlikkus*
- *Ei kardeta lisäülesannete täitmist*
- *Võimalik osaleda erinevatel üritustel, liikuvus*
- *Õppimishimulised*

Asutuse/ettevõtte/mtü tööjõu nõrgad küljed

- **Suhtlemisoscused, meeskonnatööoscused:**

- *Oskus suhelda kolleegidega*
- *Kohati jätab soovida klienditeenindus ja sisemise kliendi teenindus*
- *Meeskonnatöö*
- *Kaasamise, motiveerimise ja delegerimise oskus*
- *Juhtimis- ja kaasamisalased koolitused on väga vajalikud*

- **Piiratud silmaring ja analüüsivõime:**

- *Piiratud arusaamine valitsevast majandusolukorrast*
- *Oskus ennast ja oma tegusid, nende tagajärgi analüüsida*
- *Madal informeeritus*
- *Informatsiooni töötlemine vastavalt sihtgruppidele ja edastamine*
- *Madal üldistusvõime*
- *Ebaadekvaatne enese positsioneerimine Eesti kontekstis*

- **Madal motiveeritus arenemiseks:**

- *Puudub motivatsioon enesetäienduseks*
- *Vanemad töötajad ei pea enam esmatähtsaks ennast erialaselt täiendada, arendada.*
- *Väikese koormusega töötajatele on asutuse toimimine ja tunnivälised tegevused tihti vähemtähtsad.*

- **Eesmärkide ja vastutustunde puudumine:**

- *Kohati pole tööülesanded konkreetsed*
- *Madal materiaalse vastutuse tunne*
- *Nõrk tulevikuvision*

- **Kvalifitseeritud tööjõu puudumine:**

- *Vähene või puudulik keelteoskus*
- *Võõrkeelte vähene tundmine*

- *Keelteoskuse puudumine*
- *Vähe võõrkeelte oskajaid*
- *Võõrkeelte oskus*
- *Vähene keelteoskus*
- *Alati võiks rohkem keeli osata*
- *Üldiselt ilma eelneva erialase ettevalmistuseta – kohapeal*
- *Kohati erialase hariduse puudumine*
- *Erialase hariduse puudus*
- **Nõrk ajaplaneerimise oskus:**
 - *Ajaplaneerimine*
 - *Ajapuudus*
 - *Ülekoormatud, prioriteetide seadmine pole selge*
 - *ajajuhtimine*
 - *Ajaplaneerimise oskus*
 - *Ajaplaneerimisoskus*
 - *Kuna tööd on tohutult palju, siis võiks tihedamini jätta kõik sinnapaika ning minna koolitusele, eks see tuleneb jälle ajaplaneerimisest*
- **Väike palgafond:**
 - *Ressursside piiratus, mis seab piirangud personali koolitusele*
 - *Madal palk*
- **Vale vanus, sugu, kehv tervis:**
 - *Alkohol segab töötegemist*
 - *Suhteliselt kõrge vanus töötajaskonnal ning sellest tingitud terviseprobleemid*
 - *Keskmine vanus veidi suur*
 - *Mida noorem töötajaskond, seda vähem kogemusi, aga iga aastaga lisandub ka rohkem kogemusi*
 - *Meestööjõu nappus*
- **Muu:**
 - *Vähe olnud koolitusi, tööväliseid ühisüritusi*
 - *Talvisel ajal ei ole võimalik leida rakendust*
 - *Oskused on ühekülgsed, mitme eriala valdamine annaks võimalusi töökoormust suurendada.*

3.6 Milliste oskuste ja isiksuseomadustega töötajatel oleks Teie asutuses/ettevõttes/mtü-s töökoha saamisel eeliseid?

Äriettevõtted

Äriettevõtete juhid nimetasid isiksuseomadusi ja oskusi, mis annaksid eeliseid nende ettevõttes töökoha saamisel ja töötamisel. Lisaks erialasele haridusele peetakse tähtsaks töötahet, koostööoskust, head tervist, huvi arenemise vastu ning ka eesmärkide seadmise ja nende saavutamise oskust.

- *Erialane haridus, kogemused, koostöövalmidus, ausus ja kohusetundlikkus, paindlikkus, oskus ja võimalus panustada ettevõtte jätkusuutlikkusse – ettevõtte saab areneda ja kasvada tänu töötajaskonna võimekusele.*
- *Ettevõtte põhitegevuse jaoks vajalikud erialased oskused, tahtmine kuuluda meeskonda ning soov teha tööd.*
- *Töökus, meeskonnatööks võimelisus, hea tervis, stressitaluvus, mõõdukas alkoholitarbija*
- *Tehnilise eriharidusega noorel inimesel (keerulisemad elektroonikaseadmed tootmises).*
- *Kandidaadid peaksid olema töökad, suhtlemisaltid, ausad, koostöövalmid, arenemishuvilised*

Avalik sektor

Äriettevõtete puhul oli esmatähtis töökus, koostöövalmidus ja kutseteadmised-oskused, avaliku sektori juhtide hinnangul on vajalikud lisaks heale suhtlemisoskusele, kannatlikkusele, meeskonnas töötamise oskusele ajaplaneerimise oskus ning kõrge stressitaluvus, mis on vajalik vallaelanikega suhtlemisel ning erinevate asutuste koostöös. Lisaks nimetatakse autojuhilubade olemasolu, võõrkeelteoskust ning arenguvalmidust.

- *Erialane töökogemus vähemalt 2-3 aastat, autojuhilubade olemasolu. Koostöövalmis, aktiivne, täpne, kõrge stressitaluvusega.*
- *Hea suhtleja, ajaplaneerija ja oskus kurssi viia ennast seadustega. Kasuks tuleb keeleoskus ja heal tasemel arvutioskus.*
- *Peavad vastama kvalifikatsiooninõuetele, olema avatud ja empaatiavõimelised, valmis meeskonnatööks ja tööks lastega, mis toob igasuguseid üllatusi.*
- *Suhtlemisoskus, kannatlikkus, erialane professionaalsus.*
- *Erialane eri- või kõrgharidus, läbitud vastavad koolitused (sh sotsiaaltöö, keskkonna, noorsootöö)*
- *Erialane haridus, töökogemus konkreetsel erialal, võõrkeelte oskus.*
- *Koostööaldil inimesel, samuti keeli ja arvutit oskaval inimesel.*

Mittetulundusühingud

Mtü-de puhul on märgata, et eelised töötajatena on mitmekülgsete oskuste, kiire arenemis- ja kohanemisvõimega inimestel.

- *Mitmekülgne. Hea projektijuht kes tunneb eriala. Keelte, arvuti oskus.*
- *Orienteerumine erinevates programmides.*
- *Hea suhtlemisoskus. Analüütiline mõtlemine.*
- *Äärmiselt kiire reageerimisvõime*
- *Väga hea suhtleja, avatud, abivalmis, ei tohiks „karta“ turiste/kliente, turismialane haridus või koolitus, arvuti kasutamise oskus, võõrkeeled(inglise, vene)*

- *õppimisvõimeline, ettevõtlik, suhtlemisaldis ja avatud, laia silmaringiga, keeli ja arvutit kasutada oskav, autojuhilubasid omav jne. Tähtis on see, et igal uuel töötajal oleks mingi oskus või isiksuseomadus, mida teistel kollektiivis pole, seega oleneb täiesti konkreetsest situatsioonist ja sellest, mida hetkel vaja.*

3.7 Millistes tegevusvaldkondades oleks Teie asutuses/ettevõttes/mtü-s otstarbekas rakendada rohkem töötajaid?

Juhtidel paluti kirja panna tegevusvaldkonnad, kus nende asutuses/ettevõttes/mtü-s oleks otstarbekas rakendada rohkem töötajaid. Välja on toodud äriettevõtete, avaliku sektori ja mtü-de juhtide vastused:

Äriettevõtted

- Toitlustamine
- Klienditeenindus
- Hooldustööd: koristamine jms.
- Traktorist
- Autojuht
- Loomakasvatus
- Ehitus
- Aktiivne müük, ekspordi ja turunduse valdkonnas
- Turism ja mikroettevõtjate võrgustik

Avalik sektor

- Majandus- ja arenguosakond
- Raamatupidamine
- Sekretär
- Psühholoog
- Sotsiaalpedagoog
- Logopeed
- Noorsootöö
- Maakorraldus
- Projektijuhtimine
- Majandustööde teostamine
- Sporditöö organiseerimine
- Teadustöö. Koguhoidja.

Mittetulundusühingud

- Projektide kirjutamine, asjaajamine

- Projektijuhtimine (energeetika ja keskkonnalaal)
- Raamatupidamine

3.8 Kas ja millises valdkonnas on oodata Teie asutuses/ettevõttes/mtü-s uute töökohtade loomist?

Juhtidelt küsiti võimalike uute töökohtade loomise kohta organisatsioonis, umbes veerand vastajatest arvab, et majandusolukorra paranemisel tekib töökohti, veerand juhtidest oskab nimetada juba konkreetseid lähitulevikus loodavaid ametikohti, nende hulgas on nt arendus- (projektijuhtimine, planeerimine), sotsiaal-, toitlustus, turismivaldkonnad.

Äriettevõtted

- *Sõltub üldisest majanduskeskkonnast ja selle perspektiivikusest maapiirkonnas. Positiivse arengu korral toitlustamise valdkond*
- *Hetkel pigem ümberõpe, uusi töökohti võib tekkida seoses ekspordi suurenemisega*
- *Vajame juustumeistrit (piimatehnoloogi), toitlustajat/kokka, turismikorraldajat, ehitajat, c-kategooria autojuhti, piirkonda ettevõtlusvõimelisi peresid*

Avalik sektor

- *Hetkel on vajadus psühholoogi, sotsiaalpedagoogi ja logopeedi järele.*
- *Noorsootöö*
- *Planeeringute alal paari lähiaasta perspektiivis.*

Mittetulundusühingud

- *Dokumendihaldus*
- *Projektijuhtimine*
- *Projektijuhtimine*

4. Töötajate vastuste analüüs

4.1 Kindlus töökohal

Töötajatelt küsiti, kas nad näevad võimalust lähema 12 kuu jooksul kaotada praegune töökoht? Sellele küsimusele vastas 68, et „pigem ei kaota“, 24 vastajat arvas, et selline võimalus võib ette tulla koondamise, ettevõtte sulgemise või muu põhjuse tõttu.

töökoht	võimalus lähema 12 kuu jooksul kaotada töökoht					kokku
	pigem jah, koondamise tõttu	pigem jah, ettevõtte sulgemise tõttu	pigem jah, muul põhjusel	pigem ei kaota	ei oska öelda	
avaliku sektori asutus	2	1	7	33	3	46
äriettevõtte	2	4	5	32	1	44
mtü	0	0	1	3	0	4
lapsega kodus	1	0	1	0	0	2
kokku	5	5	14	68	4	96*

*küsitati ainult töötavate käest

Valdkonniti töökoha kaotamise võimalust vaadates on märgata, et põllumajandusliku tootmise, teeninduse, metsamajanduse-puidutööstuse kui ehituse valdkonna vastajad ei pea töökoha kaotamist järgmise 12 kuu jooksul tõenäoliseks ja usuvad, et saavad oma valdkonnas tööd jätkata. Samuti on töökohtade suhtes üsna lootusrikkad vastajad hariduse valdkonnast. On võimalik, et küsitlemiseks on nõusoleku andnud pigem ettevõtlikud, positiivselt meelestatud ja erinevates olukordades hakkama saavad inimesed. Samas nimetati ebakindluse lisapõhjustena veel väliseid muutusi, nt üldist majanduslikku madalseisu kogu Eestis, kuid ei toodud välja riiklikke regionaalpoliitikaids vms. Ühelt poolt on sarnane töötajate enesekindlus hea, kuid võib olla ka märk vähesest konkurentsist tööturul. Uusi haritud töötajaid ei ole piirkonda sel määral peale tulemas, et ergutada kõiki töötajaid rohkem pingutama ja oma tööd veelgi paremini tegema, mistõttu töötajad võivad muganduda ega tunneta arenguvajadust.

valdkond	võimalus lähema 12 kuu jooksul kaotada töökoht					kokku
	pigem jah, koondamise tõttu	pigem jah, ettevõtte sulgemise tõttu	pigem jah, muul põhjusel	pigem ei kaota	ei oska öelda	
haldus	1	1	1	4		7
sotsiaal			3	5		8
haridus	1		1	12	1	15
kultuur			3	7	1	11
teenindus				8	1	9
majutus- toitlustus- aktiivne puhkus	2	1	1	3	1	8
põllumajanduslik tootmine				12		12
käsitöenduslik tootmine		1	2	3		6
kaubandus				2		2
muu tootmine		2	2	2		6
metsamajandus- puidutööstus				6		6
ehitus				2		2

lastega kodus	1		1			2
kokku	5	5	14	66	4	94

4.2 Uue töökoha leidmise tõenäosus

Kui tõenäoliseks peetakse kolme kuu jooksul uue töökoha leidmist- selle küsimuse vastused jagunesid üsna võrdselt: kõige optimistlikumalt vastas 36 inimest, et leiaks kolme kuu jooksul sellise töö, mis sobiks nii ametioskuste, kogemuste kui töötingimuste (töötasu, tööaeg, töökoha kaugus jne) poolest. 31 vastajat usub, et leiaks töökoha mis sobib küll töötingimuste poolest, kuid ei sobi ametioskuste ja seniste kogemustega. 28 arvas, et ei leiaks kolme kuu jooksul vastuvõetavat töökohta. Äriettevõtte töötajad on töö leidmises pisut kindlamad kui avaliku sektori töötajad, allpool on tabel ka valdkondade lõikes, kus nt 15st haridustöötajast 7 usub, et leiaks igati sobiva koha kolme kuu jooksul. Kindlus võib taas viidata vähesele konkurentsile Setomaa tööturul.

	tõenäosus leida 3 kuu jooksul uus töökoht
sobib ametioskuste, kogemuste ja tingimuste poolest	36
sobib tingimuste, ei sobi ametioskuste, kogemuste poolest	31
ei leiaks 3 kuu jooksul vastuvõetavat töökohta	28
ei oska öelda	10
kokku	105

töökoht	sobib ametioskuste, kogemuste ja tingimuste poolest	sobib tingimuste, ei sobi ametioskuste, kogemuste poolest	ei leiaks 3 kuu jooksul vastuvõetavat töökohta	ei oska öelda
avaliku sektori asutus	15	14	12	5
äriettevõtte	19	11	10	5
mtü	1	1		
lapsega kodus	1	4	5	
töötü		1	1	
kokku	36	31	28	10

valdkond	sobib ametioskuste, kogemuste ja tingimuste poolest	sobib tingimuste, ei sobi ametioskuste, kogemuste poolest	ei leiaks 3 kuu jooksul vastuvõetavat töökohta	ei oska öelda
arendus- haldus	3	2		2
sotsiaal		4	4	
haridus	7	3	3	2
kultuur	3	4	3	1
teenindus	4	2	3	
majutus- toitlustus-aktiivne puhkus	3	5		1
põllumajanduslik tootmine	4	2	4	2
käsitöenduslik tootmine	3	1	2	
kaubandus	2			
muu tootmine	2	1	3	
metsamajandus-puidutööstus	2	2		2
ehitus	2			
lastega kodus	1	5	5	
kokku	36	31	27	10

4.3 Ebakindluse põhjused töökohal

Vastajatelt sooviti teada saada ka ebakindluse põhjuseid ehk mille tõttu töötaja ei tunne end praegusel töökohal täiesti kindlalt. Kõige rohkem vastajaid nimetas ebakindluse põhjusena siiski kahanevat nõudlust nende töö järele (eriti hariduse ja põllumajandustootmise valdkonnas), mida võib tõlgendada kui välisest keskkonnast tulenevat mõjutajat ning mitte töötaja enda võimalust end töökohal kindlustada. 28 vastajat tunnistas, et võõrkeelte oskus pole piisav, võrdselt vastuseid nii avaliku sektori kui ettevõtete vastajate puhul. Olulise põhjusena, miks tuntakse end töökohal ebakindlalt vastas 17 töötajat, et tema haridustase ei ole piisav antud töökohal, seda rohkem avalikus kui ärisektoris. 22 vastajat leidis, et tööalaseid teadmisi-oskusi on ebapiisavad, võrdselt äri ja avalikus sektoris. Valdkondade lõikes nimetati ebapiisavaks teadmisi-oskusi eelkõige hariduse ja ka käsitöendusliku tootmise vallas, oma haridustaset pidasid liigamadalaks hariduse, kultuuri, teeninduse ja turismivaldkonna töötajad.

Mitmel korral lisati kommentaarina juurde, et „elu muutub nii kiiresti, et ei jõua kohe end uuega kurssi viia“. 18 vastajat sooviks kõrgemat haridustaset ja 17 vastajat tunnetab ebapiisavat enesekindlust.

Hoolimata sellest, et vastajad olid üsna kindlad oma töökoha säilimises ja julged vajadusel uue töökoha leidmisel, nimetati konkreetseid põhjuseid, mida võib osaliselt vaadelda töötaja

arenguvajadustena. Tasub tähelepanelik olla kõigi põhjuste suhtes, ka nende, kus vastuste arv on väga väike, kuna iga põhjus võib kehtida paljude inimeste puhul, keda seekord ei küsitletud.

	töökogemus ei ole piisav	haridustase võiks olla kõrgem	töölased teadmised- oskused on ebapiisavad	nõudlus töö järele kahaneb	ebapiisav arvutioskus	puudulik suhtlemis- oskus	ei piisa enesekindlusest esitada töö tulemusi kõige paremas valguses
jah	6	18	22	28	11	4	17
ei	99	87	83	77	94	101	88
kokku	105	105	105	105	105	105	105

	puudulik võõrkeelte oskus	puudub tunnistus	tervis ei ole hea	"vale" soo tõttu	"vale" vanuse tõttu	lapse olemasolu tõttu	ei ole seto päritolu	tunnen end piisavalt kindlalt
jah	28	11	5		3	1	5	18
ei	77	94	100	105	102	104	100	87
kokku	105	105	105	105	105	105	105	105

töökoht	töökogemus ei ole piisav		haridustase võiks olla kõrgem		töölased teadmised- oskused on ebapiisavad		nõudlus töö järele kahaneb	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei
avaliku sektori asutus	4	42	11	35	10	36	12	34
äriettevõtte	1	44	6	39	10	35	15	30
mtü	1	1		2	2			2
lapsega kodus töötu		10	1	9		10	1	9
		2		2		2		2
kokku	6	99	18	87	22	83	28	77

töökoht	ebapiisav arvutioskus		puudulik suhtlemisoskus		ei piisa enesekindlusest esitada töö tulemusi kõige paremas valguses		puudulik võõrkeelte oskus	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei
avaliku sektori asutus	8	38	3	43	10	36	13	33
äriettevõtte	3	42	1	44	7	38	13	32
mtü		2		2		2	1	1
lapsega kodus töötu		10		10		10	1	9
		2		2		2		2
kokku	11	94	4	101	17	88	28	77

töökoht	puudub tunnistus		tervis ei ole hea		"vale" soo tõttu	"vale" vanuse tõttu	
	jah	ei	jah	ei	ei	jah	ei
avaliku sektori asutus	5	41	3	43	46	3	43
äriettevõtte	4	41	2	43	45		45
mtü		2		2	2		2
lapsega kodus	2	8		10	10		10
töötü		2		2	2		2
kokku	11	94	5	100	105	3	102

töökoht	lapse olemasolu tõttu		ei ole seto päritolu		tunnen end piisavalt kindlalt	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei
avaliku sektori asutus	1	45	4	42	7	39
äriettevõtte		45	1	44	11	34
mtü		2		2		2
lapsega kodus		10		10		10
töötü		2		2		2
kokku	1	104	5	100	18	87

valdkond	töökogemus ei ole piisav		haridustase võiks olla kõrgem		töölased teadmised-oskused on ebapiisavad		nõudlus töö järele kahaneb	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei
haldus	1	6		7	2	5	3	4
sotsiaal	1	7	1	7	2	6	1	7
haridus	1	14	4	11	6	9	5	10
kultuur	1	10	4	7	1	10	1	10
teenindus		9	3	6	3	6	3	6
majutus-toitlustus-aktiivne puhkus		9	3	6		9	2	7
põllumajanduslik tootmine		12		12	2	10	6	6
käsitööstuslik tootmine	2	4		6	4	2		6
kaubandus		2		2		2		2
muu tootmine		6	2	4	2	4	4	2
metsamajandus-puidutööstus		6		6		6	2	4
ehitus		2		2		2		2
lastega kodus		11	1	10		11	1	10

valdkond	ebapiisav arvutioskus		puudulik suhtlemisoskus		ei piisa enesekindlusest esitada töö tulemusi kõige paremas valguses		puudulik võõrkeelte oskus	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei
haldus	1	6		7	1	6	3	4
sotsiaal	1	7		8	1	7	2	6
haridus	2	13	1	14	1	14	3	12
kultuur	2	9	1	10	5	6	5	6
teenindus	2	7	1	8	2	7	1	8

majutus- toitlustus- aktiivne puhkus		9		9	2	7	5	4
põllumajanduslik tootmine	1	11		12	2	10	4	8
käsitööstuslik tootmine		6	1	5	1	5		6
kaubandus		2		2		2		2
muu tootmine		6		6		6		6
metsamajandus- puidutööstus	2	4		6	2	4	4	2
ehitus		2		2		2		2
lastega kodus		11		11		11	1	10

valdkond	puudub tunnistus		tervis ei ole hea		"vale" soo tõttu	"vale" vanuse tõttu	
	jah	ei	jah	ei	ei	jah	ei
haldus	1	6		7	7	1	6
sotsiaal	2	6	1	7	8		8
haridus		15		15	15	1	14
kultuur	2	9		11	11	1	10
teenindus		9	2	7	9		9
majutus- toitlustus- aktiivne puhkus	2	7		9	9		9
põllumajanduslik tootmine	1	11		12	12		12
käsitööstuslik tootmine		6		6	6		6
kaubandus		2		2	2		2
muu tootmine		6	1	5	6		6
metsamajandus- puidutööstus	1	5	1	5	6		6
ehitus		2		2	2		2
lastega kodus	2	9		11	11		11

valdkond	lapse olemasolu tõttu		ei ole seto päritolu		tunnen end piisavalt kindlalt	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei
haldus		7	1	6	1	6
sotsiaal	1	7	2	6	2	6
haridus		15		15	3	12
kultuur		11	2	9		11
teenindus		9		9	2	7
majutus- toitlustus- aktiivne puhkus		9		9	1	8
põllumajanduslik tootmine		12		12	3	9
käsitööstuslik tootmine		6		6	1	5
kaubandus		2		2	2	
muu tootmine		6		6		6
metsamajandus- puidutööstus		6		6	1	5

ehitus		2		2	2	
lastega kodus		11		11		11

4.4 Senised koolituskogemused

Töötajatelt küsiti senise koolituskogemuse kohta- kas on osalenud viimase 12 kuu jooksul tööalasel täiendkoolitusel? 76 vastajat on osalenud viimase aasta jooksul täiendkoolitusel, rohkem on ennast koolitanud avaliku sektori töötajad (42 vastajat avalikust sektorist, 28 äriettevõttest), samuti on koolitusel osalenud mtü-de töötajad ja lapsega kodus olevad vanemad. Enamikus valdkondades on töötajatel olnud võimalus koolitusel käia, vaid kaubanduses ei ole kumbki kahest töötajast koolitusele jõudnud.

	kas on osalenud 12 kuu jooksul tööalasel koolitusel
jah	76
ei	29
kokku	105

		kas on osalenud 12 kuu jooksul tööalasel koolitusel	
		jah	ei
töökoht	avaliku sektori asutus	42	4
	äriettevõtte	28	17
	mtü	2	
	lapsega kodus töötu	4	6
			2
kokku		76	29

		kas on osalenud 12 kuu jooksul tööalasel koolitusel	
		jah	ei
valdkond	arendus- haldus	6	1
	sotsiaal	7	1
	haridus	14	1
	kultuur	11	
	teenindus	6	3
	majutus- toitlustus- aktiivne puhkus	7	2

põllumajanduslik tootmine	10	2
käsitööstuslik tootmine	4	2
kaubandus		2
muu tootmine	2	4
metsamajandus-puidutööstus	3	3
ehitus	2	
lastega kodus	4	7
kokku	76	28

4.5 Koolitustel osalemist takistavad tegurid

Mis põhjustel jääb kõige sagedamini koolitustel osalemata? Sellele küsimusele ei olnud vastuseid ette antud, vastajad nimetasid ise põhjuseid. Koolitustel osalemise takistustena toodi kõige sagedamini välja ajapuudust- 59 vastajat. Samuti arvasid paljud, et koolitused toimuvad enamasti kaugel (33 vastajat) või on kallid (32 vastajat). Ka nimetati, et pole ise piisavalt aktiivne olnud koolituste otsimisel ja leidmisel.

Avaliku sektori vastajate puhul võib järjestada vastuste arvu järgi põhjused järgmiselt: aeg, raha, kaugus, huvi. Äriettevõtete puhul: aeg, huvi, kaugus, raha.

2 vastajat leidis, et on liiga vanad enda koolitamiseks, mitmeid vastuseid oli ka koolituste sisu kohta, kui senistelt kursustelt on saadud negatiivne kogemus, võib see muuta kahtlevaks kõigi järgnevate suhtes. 20 vastajat ei takista miski, kui on soov end koolitada, leitakse selleks ka võimalus.

Tsitaadid: elu ei sunni koolitama; kodune majapidamine; vanus on selline, et ei pea enam võimalikuks; liiga vana koolituste jaoks; pole kindel, kas saab praktilist rakendust; laste tõttu ei saa osaleda; ei ole tööle asendajat; suur töökoormus; transpordikorraldus (pole autot, pole juhilube, bussiliiklus ei klapi); seni on olnud kehvad kogemused koolitustega; koolitused toimuvad tööajal, võiks olla õhtul; lühikestest koolitustest ei ole kasu.

	ajapuudusel jääb kõige sagedamini osalemata	rahapuudusel jääb kõige sagedamini osalemata	koolitused toimuvad kaugel	koolituste sisu ei vasta ootustele	ei ole piisavalt huvi tundnud	ei ole takistusi	vanus
jah	59	32	33	5	28	20	2
ei	46	73	72	100	77	85	103
kokku	105	105	105	105	105	105	105

	avaliku sektori asutus	töökoht			
		äriettevõtte	mtü	lapsega kodus	töötu
ajapuudusel jääb jah	23	28	2	6	

kõige sagedamini osalemata	ei	23	17		4	2
rahapuudusel jääb kõige sagedamini osalemata	jah	18	8	1	5	
kõige sagedamini osalemata	ei	28	37	1	5	2
koolitused toimuvad kaugel	jah	16	10		7	
koolitused toimuvad kaugel	ei	30	35	2	3	2
koolituste sisu ei vasta ootustele	jah	3	2			
koolituste sisu ei vasta ootustele	ei	43	43	2	10	2
ei ole piisavalt huvi tundnud	jah	12	12		3	1
ei ole takistusi	ei	34	33	2	7	1
ei ole takistusi	jah	13	6			1
vanus	ei	33	39	2	10	1
vanus	jah	1	1			
vanus	ei	45	44	2	10	2

valdkond	ajapuudusel jääb kõige sagedamini osalemata		rahapuudusel jääb kõige sagedamini osalemata		koolitused toimuvad kaugel	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei
haldus	5	2	1	6	3	4
sotsiaal	5	3	5	3	3	5
haridus	6	9	3	12	4	11
kultuur	4	7	6	5	3	8
teenindus	5	4	4	5	3	6
majutus-toitlustus-aktiivne puhkus	3	6	2	7	2	7
põllumajanduslik tootmine	10	2	1	11	4	8
käsitööstuslik tootmine	4	2	3	3	2	4
kaubandus		2		2		2
muu tootmine	4	2	2	4		6
metsamajandus-puidutööstus	5	1		6	2	4
ehitus	2			2		2
lastega kodus	6	5	5	6	7	4

valdkond	koolituste sisu ei vasta ootustele		ei ole piisavalt huvi tundnud		vanus		ei ole takistusi	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei
haldus	1	6	3	4		7	1	6
sotsiaal	2	6	2	6		8	3	5
haridus		15	4	11		15	6	9
kultuur		11	2	9		11	2	9
teenindus		9	3	6	1	8	3	6
majutus-toitlustus-aktiivne puhkus	1	8	2	7		9	2	7
põllumajanduslik tootmine		12		12		12		12
käsitööstuslik tootmine	1	5	1	5		6		6

kaubandus		2	2			2	2	
muu tootmine		6	3	3	1	5		6
metsamajandus- puidutööstus		6	2	4		6		6
ehitus		2		2		2		2
lastega kodus		11	3	8		11	1	10

4.6 Milliseid koolitusi töötajad eelistaksid, kui oleks võimalik saada rahalist toetust?

Töötajad eelistaksid rahalise toetuse korral täiendada oma kutse või erialaseid teadmisi, osaleda arvutikoolitustel (45 vastajat) või võõrkeeltekursustel (49 vastajat).

	täiesti uue eriala-kutse omandamine	uue eriala omandamine toetudes praegusele	erialaste teadmiste- oskuste täiendamine	arvuti- oskused	võõrkeele d	suhtlemis- oskused	oskus esitada end ja oma töö tulemusi kõige paremini	ettevõtlusega seotud oskused	autojuhti misoskused
jah	22	19	54	45	49	13	20	22	9
ei	83	86	51	60	56	92	85	83	96
kokku	105	105	105	105	105	105	105	105	105

4.7 Töötajate valmisolek rahaliseks panuseks

Paluti nimetada summa, mille vastaja oleks nõus ise tasuma ühepäevase tööalase koolituse eest. Vastused varieerusid alates mitmetuhandest kroonist kuni „ei ole võimalust“ vastusteni. Palju arvati, et sellele küsimusele on raske vastata, kuna koolitused on erinevad, võimalik panus sõltub koolituse sisust, koolitajast ja koolituskohast. Üsna palju vastuseid oli 300-500 krooni ulatuses (16 vastust) ja ka 500-1000 krooni vahemikus (14 vastust).

	kõige suurem summa
ei ole võimalust	20
ei vaja koolitust	4
ei pea võimalikuks omapoolset panust	3
ei oska öelda	20
1-100 krooni	8
101-300 krooni	11
301-500	16
501-1000	14
1001-2000	5
2001-3000	4
kokku	105

5. Koolitusvajaduse analüüs

Küsimustele vastasid kõik vastajad.

Arvuti- ja keelteoskused

92 vastajat 124st peavad oluliseks täiendada oma arvutikasutamise oskusi, väga tähtsaks peavad seda oskust nii töötajad (59 79st), tööandjad (16 19st) kui ettevõtjad, kes on samaaegselt töötajad ja oma ettevõtte juhid (17 26st). Eriti oluline oleks lisateadmisi arvutioskustes omandada avalikus sektoris (44 vastajat), mis on tingitud töö iseloomust-avalikus sektoris on enamus tööd arvutipõhine. Äriettevõtete puhul oli arvutikoolituse huviliste hulk natuke väiksem (33 vastajat), kuid huvitav tähelepanek on põllumajandus- ja metsamajandus-puidutööstusettevõtete suur huvi. Arvutioskuste vastu tunnevad huvi ka küsitletud töötud ja lastega kodus olevad vanemad. Oli vastajaid, kes täpsustasid konkreetselt neid huvitava koolituse taset- sooviti nii algajate, edasijõudnute, Exceli tabelitöötuse, AutoCAD projekteerimisprogrammi kui otsingusüsteemide kasutamisoskuste koolitusi.

Eesti keele oskuste arendamise vastu tunneb huvi 17 vastajat, neist 15 täpsustasid, et tahaksid osaleda õigekeelsuse ning sama palju kirjaliku väljendusoskuse vastu. Sarnaselt arvutioskustega, on eesti keele puhul huvi suurem avalikus sektoris, mis võib taas olla seotud kirjutatavate projektide, arengukavade, teadete jm paberitööga.

	arvutioskused	eesti keele oskused	õigekeelsus	kirjalik väljendusoskus	võõrkeelteoskused
jah	92	17	15	15	86
ei	32	107	109	109	38
kokku	124	124	124	124	124

		töökoht				
		avaliku sektori asutus	äriettevõtte	mtü	lapsega kodus	töötü
arvutioskused	jah	44	33	5	8	2
	ei	10	17	3	2	
eesti keele oskused	jah	10	2	4	1	
	ei	44	48	4	9	2
õigekeelsus	jah	8	2	4	1	
	ei	46	48	4	9	2
kirjalik väljendusoskus	jah	9	2	3	1	
	ei	45	48	5	9	2
võõrkeelteoskused	jah	37	34	7	7	1
	ei	17	16	1	3	1

Sarnaselt arvutikoolitusega on suur huvi võõrkeelte koolituste vastu (86 vastajat) kõigis sektorites ja enamikus valdkondades, eriti arenduses-halduses, hariduses, kultuuris, turismis jne, vähem võiks võõrkeeled huvi pakkuda ehitus-, teenindus ja sotsiaalvaldkonna töötajatele. Esimesel kohal on inglise keele, teisel vene ja kolmandal soome keelt täiendada soovijate hulk.

valdkond	arvutioskused		võõrkeelteoskused	
	jah	ei	jah	ei
arendus- haldus	12	3	12	3
sotsiaal	4	4	4	4
haridus	17	1	13	5
kultuur	9	4	10	3
teenindus	7	2	5	4
majutus- toitlustus- aktiivnepuhkus	5	7	9	3
põllumajanduslik tootmine	11	2	12	1
käsitöenduslik tootmine	3	3	5	1
kaubandus	2		2	
muu tootmine	5	3	1	7
metsamajandus- puidutööstus	5	1	5	1
ehitus	2			2
lastega kodus	9	2	8	3
kokku	91	32	86	37

valdkond	eesti keele oskused		õigekeelsus		kirjalik väljendusoskus	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei
arendus- haldus	5	10	5	10	5	10
sotsiaal	1	7	1	7		8
haridus	3	15	2	16	3	15
kultuur	3	10	2	11	3	10
teenindus		9		9		9
majutus- toitlustus- aktiivnepuhkus	2	10	2	10	2	10
põllumajanduslik tootmine	1	12	1	12	1	12
käsitöenduslik tootmine	1	5	1	5		6
kaubandus		2		2		2
muu tootmine		8		8		8
metsamajandus- puidutööstus		6		6		6
ehitus		2		2		2
lastega kodus	1	10	1	10	1	10
kokku	17	106	15	108	15	108

2/3 vastanud töötajatest ja 3/4 tööandjatest peab vajalikuks võõrkeelteoskuste täiendamist. 65 vastajat on pidanud esmatähtsaks inglise keelt, 41 vastajat vajaksid vene keele koolitust esimese või teise ja 21 vastajat soome keelt. Vähem nimetati saksa ja prantsuse keelt, ühel korral hiina, itaalia ja kahel seto keelt. Arvatavasti paljud vastajad ei pea seto keelt võõrkeeleks ning seto keele koolituste valik oli pakutud seto kultuuri koolituste all. Kui inglise keele valik tõuseb esile nii töötajate kui tööandjate seas, siis teisel kohal olev vene keel on selgemalt töötajate huvi, vaid 6 juhti valiksid esimese või teise keelena vene keele õppimiseks.

tööandja või töötaja	arvutioskused		võõrkeelteoskused		eesti keele oskused		õigekeelsus		kirjalik väljendusoskus	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei
töötaja	59	20	54	25	11	68	9	70	9	70
tööandja	16	3	15	4	5	14	5	14	5	14
ettevõtte töötaja ja juht	17	9	17	9	1	25	1	25	1	25
kokku	92	32	86	38	17	107	15	109	15	109

	inglise keel	vene keel	soome keel	saksa keel	prantsuse keel
esimene	65	6	6	2	
teine	9	35	15	4	2
kolmas	1	4	4	4	
ei ole nimetatud	49	79	99	114	122
kokku	124	124	124	124	124

		tööandja või töötaja			kokku
		töötaja	tööandja	ettevõtte töötaja ja juht	
inglise keel	esimene	41	11	13	65
	teine	4	4	1	9
	kolmas	1			1
	ei ole nimetatud	33	4	12	49
vene keel	esimene	3	3		6
	teine	24	3	8	35
	kolmas		2	2	4
	ei ole nimetatud	52	11	16	79
soome keel	esimene	3	1	2	6
	teine	8	3	4	15
	kolmas	1	3		4
	ei ole nimetatud	67	12	20	99
saksa keel	esimene	1		1	2

	teine	2		2	4
	kolmas	2	1	1	4
	ei ole nimetatud	74	18	22	114
prantsuse keel	teine	1		1	2
	ei ole nimetatud	78	19	25	122

		töökoht					kokku
		avaliku sektori asutus	äriettevõtte	mtü	lapsega kodus	töötü	
inglise keel	esimene	27	27	4	6	1	65
	teine	3	3	3			9
	kolmas	1					1
	ei ole nimetatud	23	20	1	4	1	49
vene keel	esimene	3		3			6
	teine	16	14	2	3		35
	kolmas	1	3				4
	ei ole nimetatud	34	33	3	7	2	79
soome keel	esimene	2	4				6
	teine	5	7		2	1	15
	kolmas	1		3			4
	ei ole nimetatud	46	39	5	8	1	99
saksa keel	esimene	1	1				2
	teine	2	2				4
	kolmas	1	1	1	1		4
	ei ole nimetatud	50	46	7	9	2	114
prantsuse keel	teine		1	1			2
	ei ole nimetatud	54	49	7	10	2	122

		inglise keel			
		esimene	teine	kolmas	ei ole nimetatud
valdkond	arendus- haldus	10	2		3
	sotsiaal	3			5
	haridus	12			6
	kultuur	4	3	1	5
	teenindus	3			6
	majutus-toitlustus-aktiivne puhkus	6	2		4
	põllumajanduslik tootmine	10	2		1
	käsitööstuslik tootmine	2			4
	kaubandus	2			
	muu tootmine	1			7

	metsamajandus- puidutööstus	5			1
	ehitus				2
	lastega kodus	7			4
kokku		65	9	1	48

		vene keel			
		esimene	teine	kolmas	ei ole nimetatud
valdkond	arendus- haldus	2	6		7
	sotsiaal		2		6
	haridus		2	1	15
	kultuur	2	6		5
	teenindus	1	3		5
	majutus-toitlustus- aktiivnepuhkus	1	4	2	5
	põllumajanduslik tootmine		3	1	9
	käsitöenduslik tootmine		3		3
	kaubandus		1		1
	muu tootmine				8
	metsamajandus- puidutööstus		2		4
	ehitus				2
	lastega kodus		3		8
kokku		6	35	4	78

		soome keel			
		esimene	teine	kolmas	ei ole nimetatud
valdkond	arendus- haldus			1	14
	sotsiaal		1		7
	haridus		2		16
	kultuur	2	2	2	7
	teenindus				9
	majutus-toitlustus- aktiivnepuhkus	2	2	1	7
	põllumajanduslik tootmine	2	3		8
	käsitöenduslik tootmine				6
	kaubandus				2
	muu tootmine				8
	metsamajandus- puidutööstus		2		4
	ehitus				2
	lastega kodus		3		8
kokku		6	15	4	98

Isiksusliku arengu koolitused

Suur huvi oli vastajatel isiksuslike koolituste vastu: kõige enam soovitakse osaleda konfliktilahendamise koolitusel (s.o suhtlemine, kus ei ole kaotajaid- 71vastajat), peaaegu sama suurt huvi tuntakse stressijuhtimise (68) ja enesekindluse tõstmise (66 vastajat) oskuste parandamise vastu. Samuti oli päris palju huvilisi ajaplaneerimise ja enese motiveerimise koolituste valikus- üle 50 vastaja.

	efektiivne ajaplaneerimine	enesekindluse tõstmine, oskus esitada oma töö tulemusi kõige paremini	konfliktidega toimetulek, konfliktide lahendamise oskus	stressiga toimetulek	enese motiveerimine
jah	52	66	71	68	53
ei	72	58	53	56	71
kokku	124	124	124	124	124

Enesekindluse tõstmist, konflikti- ja stressijuhtimise koolitusi vajaksid rohkem avaliku sektori töötajad, äriettevõtted kõige enam ajaplaneerimise oskusi, võrdselt huvilisi oli enese motiveerimise vastu.

töökoht	efektiivne ajaplaneerimine		enesekindluse tõstmine, oskus esitada oma töö tulemusi kõige paremini		konfliktidega toimetulek, konfliktide lahendamise oskus		stressiga toimetulek		enese motiveerimine	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei
avaliku sektori asutus	19	35	33	21	34	20	34	20	21	33
äriettevõtte mtü	23	27	16	34	24	26	23	27	19	31
lapsega kodus töötü	6	2	8		6	2	6	2	7	1
	4	6	8	2	7	3	5	5	6	4
		2	1	1		2		2		2

Töötajad eelistaksid enesekindluse tõstmise oskuste koolitust, tööandjad ajaplaneerimist ja enese motiveerimist, võrdselt suur huvi on konfliktijuhtimise ja stressiga toimetuleku koolituste vastu. Väikeettevõtete juhid, kes on ka samaaegselt töötajad on isiksusliku arengu kursuste nimetamisel tagasihoidlikumad, umbes 1/3 vastajatest tunneb huvi selle valdkonna koolituste vastu. Valdkonni võib esile tuua arendustöötajate suure huvi kõigi isiksuslike arengute seotud koolituste vastu, lastega kodus olevad vanemad, teenindus- ja

kultuurivaldkondade töötajad eelistaksid enesekindluse tõstmise koolitust, haldus-, sotsiaal- ja haridustöötajad konfliktilahendamise ja stressijuhtimise koolitusi, turismi- ja põllumajandusvaldkondade vastajad tahaksid parandada ajajuhtimise oskusi.

	efektiivne ajaplaneerimine		enesekindluse tõstmine, oskus esitada oma töö tulemusi kõige paremini		konfliktidega toimetulek, konfliktide lahendamise oskus		stressiga toimetulek		enese motiveerimine	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei
tööandja või töötaja										
töötaja	27	52	49	30	45	34	41	38	31	48
tööandja	16	3	11	8	15	4	15	4	15	4
ettevõtte töötaja ja juht	9	17	6	20	11	15	12	14	7	19
kokku	52	72	66	58	71	53	68	56	53	71

valdkond	efektiivne ajaplaneerimine		enesekindluse tõstmine, oskus esitada oma töö tulemusi kõige paremini		konfliktidega toimetulek, konfliktide lahendamise oskus		stressiga toimetulek		enese motiveerimine	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei
haldus	5	6	9	2	8	3	10	1	6	5
sotsiaal	2	6	3	5	7	1	5	3	3	5
haridus	7	11	8	10	12	6	11	7	7	11
kultuur	6	7	10	3	6	7	7	6	6	7
teenindus	3	6	6	3	4	5	5	4	3	6
majutus- toitlustus- aktiivnepuhk us	7	5	4	8	7	5	8	4	8	4
põllumajandu slik tootmine	8	5	3	10	8	5	8	5	5	8
käsitööndusli k tootmine	2	4	2	4	3	3		6		6
kaubandus		2	2		2			2	2	
muu tootmine	3	5	1	7	1	7	3	5	1	7
metsamajand us-	2	4	3	3	3	3	3	3	2	4
puidutööstus ehitus		2	2			2		2		2
lastega kodus arendus	4	7	9	2	7	4	5	6	6	5
	3	1	4		3	1	3	1	4	

Suhtlemisioskused

Sotsiaalsetest oskustest nimetas 70 vastajat 124st üldiselt suhtlemisoskuste arendamise vajadust. Avaliku sektori töötajatest leidis 25, et võiks osaleda meeskonnatöö ja koostööoskuste, 24 organisatsioonijuhtimise, 20 suhtlemistreeningu ning 27 avaliku esinemise edendamise koolitustel. Äriettevõtete töötajaskonna ja lastega kodus olevate huvi oli sotsiaalsete oskuste vastu väiksem, kõige olulisemaks peeti meeskonnatööd. Mtü-d peavad praktiliselt võrdselt tähtsaks kõiki nimetatud suhtlemise ja koostööga seotud koolitusi, v.a klienditeenindust. Küsitletud töötud ei pea suhtlemisoskuste arendamist oluliseks, samuti ei tunne nende koolituste vastu erilist huvi väikeettevõtete juhid, kes on oma ettevõttes ka töötajad.

	suhtlemis- oskused	esinemis- oskused	suhtlemine meediaga	kliendi- teenindu s	avalik esinemine	suhte- korraldu s	suhtlemis- treeningu d	organisat- siooni- juhtimine	meeskonna- töö, koostöö- oskuste arendamine
jah	70	39	38	29	43	36	42	48	61
ei	54	85	86	95	81	88	82	76	63
kokk u	124	124	124	124	124	124	124	124	124

töökoht	Suhtlemis- oskused		Suhte- korraldus		Suhtlemis- treeningud		Organisatsiooni- juhtimine		meeskonnatöö, koostööoskuste arendamine	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei
avaliku sektori asutus	35	19	18	36	20	34	24	30	25	29
äriettevõtte	21	29	7	43	14	36	13	37	22	28
mtü	8		8		6	2	8		8	
lapsega kodus	6	4	3	7	2	8	3	7	6	4
töötü		2		2		2		2		2
kokku	70	54	36	88	42	82	48	76	61	63

töökoht	esinemisioskused		avalik esinemine		suhtlemine meediaga		klienditeenindus	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei
avaliku sektori asutus	21	33	27	27	20	34	11	43
äriettevõtte	11	39	9	41	10	40	13	37
mtü	6	2	6	2	7	1	2	6
lapsega kodus	1	9	1	9	1	9	3	7
töötü		2		2		2		2
kokku	39	85	43	81	38	86	29	95

tööandja või töötaja	suhtlemisoskused		suhtekorraldus		suhtlemis- treeningud		organisatsio- oni- juhtimine		meeskonnatöö, koostööoskuste arendamine	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei
töötaja	44	35	22	57	21	58	28	51	39	40
tööandja	15	4	11	8	13	6	14	5	12	7
ettevõtte töötaja ja juht	11	15	3	23	8	18	6	20	10	16
kokku	70	54	36	88	42	82	48	76	61	63

tööandja või töötaja	esinemisoskused		avalik esinemine		suhtlemine meediaga		klienditeenindus	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei
töötaja	23	56	28	51	23	56	14	65
tööandja	12	7	12	7	12	7	7	12
ettevõtte töötaja ja juht	4	22	3	23	3	23	8	18
kokku	39	85	43	81	38	86	29	95

Eri valdkondade vastuseid vaadeldes, on märgata arendus-haldustöötajate suuremat huvi kõigi suhtlemisoskuste koolituste vastu, 8-11 vastajat hariduse valdkonnast on nimetanud suhtlemiskoolituste vajadust, klienditeeninduse koolitusi vajaksid kõige enam turismisektori töötajad.

valdkond	suhtlemis- oskused		suhtekorraldus		suhtlemis- treeningud		organisatsiooni- juhtimine		meeskonnatöö, koostööoskuste arendamine	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei
arendus- haldus	14	1	11	4	10	5	12	3	11	4
sotsiaal	6	2	2	6	2	6	4	4	3	5
haridus	12	6	8	10	9	9	10	8	9	9
kultuur	9	4	3	10	4	9	5	8	7	6
teenindus	2	7	1	8	1	8	1	8	4	5
majutus-toitlustus- aktiivnepuhkus	7	5	3	9	3	9	5	7	6	6
põllumajanduslik tootmine	6	7	2	11	6	7	2	11	7	6
käsitöenduslik tootmine	2	4	1	5	1	5	1	5	4	2
kaubandus		2		2		2		2		2
muu tootmine	1	7		8	1	7	1	7	1	7
metsamajandus- puidutööstus	5	1	2	4	3	3	4	2	3	3
ehitus		2		2		2		2		2
lastega kodus	6	5	3	8	2	9	3	8	6	5
kokku	70	53	36	87	42	81	48	75	61	62

valdkond	esinemisoskused		avalik esinemine		suhtlemine meediaga		klienditeenindus	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei
arendus- haldus	10	5	11	4	10	5	4	11
sotsiaal	2	6	3	5	3	5	2	6
haridus	9	9	11	7	8	10		18
kultuur	5	8	7	6	5	8	4	9
teenindus	1	8	1	8	2	7	2	7
majutus- toitlustus- aktiivnepuhkus	6	6	5	7	5	7	7	5
põllumajandusli- k tootmine	2	11	2	11	2	11	3	10
käsitööstuslik tootmine		6		6		6		6
kaubandus		2		2		2		2
muu tootmine		8		8		8	3	5
metsamajandus- puidutööstus	3	3	2	4	2	4	1	5
ehitus		2		2		2		2
lastega kodus	1	10	1	10	1	10	3	8
kokku	39	84	43	80	38	85	29	94

Liikumine ja sport

Liikumise ja spordialadega seotud koolituste vastu tundis huvi kokku 40 vastajat 124st. Kõige enam nimetati tantsuoskuste täiendamise vajadust. Avalikus sektoris oli võrdset huvilisi tantsu ja jooga vastu, kuid ka võimlemise vastu, äri sektoris ja mtü-de hulgas aga väike huvi tantsuoskuste parandamise vastu.

	liikumise ja spordialadeg a seotud koolitused	treeningnõu- stamine	pallimängud	tantsuosku- sed	jooga	võimlemine
jah	40	14	16	30	20	17
ei	84	110	108	94	104	107
Total	124	124	124	124	124	124

töökoht	liikumise ja spordialadega seotud koolitused		treeningnõusta- mine		pallimängud		tantsuoskused		jooga		võimlemine	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei
avaliku sektori asutus	20	34	8	46	9	45	14	40	14	40	11	43
äriettevõ- tte	13	37	5	45	4	46	9	41	2	48	4	46
mtü	1	7		8		8	1	7		8		8
lapsega kodus	6	4	1	9	3	7	6	4	4	6	2	8
töötü		2		2		2		2		2		2

valdkond	liikumise ja spordialadega seotud koolitused		treeningnõustamine		pallimängud		tantsuoskused		jooga		võimlemine	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei
haldus	1	10		11		11		11	1	10	1	10
sotsiaal	4	4	1	7	2	6	3	5	2	6	3	5
haridus	10	8	4	14	6	12	8	10	7	11	5	13
kultuur	4	9	2	11	1	12	2	11	2	11	1	12
teenindus	3	6	2	7	1	8	2	7	3	6	2	7
majutus- toitlustus- aktiivnepu hkus	3	9		12		12	3	9		12	2	10
põllumajan duslik	4	9		13		13	4	9		13		13
tootmine käsitööndu slik	2	4	1	5	1	5	2	4	1	5	1	5
tootmine kaubandus		2		2		2		2		2		2
muu tootmine	1	7	1	7		8		8		8		8
metsamaja ndus- puidutööst us		6		6		6		6		6		6
ehitus	2		2		2		2		2		2	2
lastega kodus	6	5	1	10	3	8	6	5	4	7	2	9
arendus		4		4		4		4		4		4

Seto kultuuri alased koolitused

64 vastajat leiab, et oleks vaja täiendada oma seto kultuurialaseid teadmisi-oskusi. Neist 54 tahaks osaleda seto toiduvalmistamise kursustel, 50 täiendada end kombestiku ning 47 traditsioonide alal, seto keelt soovib õppida 30 vastajat. Suurem huvi on äriettevõtetel nii seto toidu (26 vastajat), kombestiku (22 vastajat), traditsioonide (21 vastajat) kui keele vastu (13 vastajat). Võrdluseks samas järjestuses avaliku sektori vastajate arvud: 17, 16, 17, 8. Samuti on kultuurialasest enesetäiendamisest üsna huvitatud mtü-d ja lastega kodus olevad vanemad. Valdkondade lõikes vajaksid seto kultuuri koolitusi kultuuri, turismi, käsitööndusliku tootmise töötajad, kuid ka põllumajanduse, ehituse ja hariduse valdkonna töötajad.

	seto kultuuri alased koolitused		seto keel		seto kombestik		seto traditsioonid		seto toit		pilliõpe	
jah	64		30		50		47		54		4	
ei	60		94		74		77		70		120	
kokku	124		124		124		124		124		124	

tööandja või töötaja	seto kultuuri alased koolitused		seto keel		seto kombestik		seto traditsioonid		seto toit		pilliõpe	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei
töötaja	44	35	18	61	33	46	31	48	36	43	3	76
tööandja	8	11	5	14	7	12	7	12	7	12		19
ettevõtte töötaja ja juht	12	14	7	19	10	16	9	17	11	15	1	25
kokku	64	60	30	94	50	74	47	77	54	70	4	120

töökoht	seto kultuuri alased koolitused		seto keel		seto kombestik		seto traditsioonid		seto toit		pilliõpe	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei
avaliku sektori asutuse äriettevõtte	23	31	8	46	16	38	17	37	17	37	1	53
ettevõtte	27	23	13	37	22	28	21	29	26	24	2	48
ettevõtte	6	2	5	3	6	2	6	2	6	2	1	7
lapsega kodus töötamine	8	2	4	6	6	4	3	7	5	5		10
muu töötamine		2		2		2		2		2		2

valdkond	seto kultuuri alased koolitused		seto keel		seto kombestik		seto traditsioonid		seto toit		pilliõpe	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei
haldus	5	6	1	10	5	6	5	6	4	7	1	10
sotsiaalne	2	6	2	6	2	6	2	6	2	6	1	7
haridus	9	9	4	14	7	11	7	11	8	10		18
kultuur	9	4	4	9	5	8	6	7	5	8		13
teenindus	2	7	1	8	1	8	1	8	2	7		9
majutus- toitlustus- aktiivne puhkus	7	5	2	10	6	6	6	6	7	5	2	10
põllumajanduslik tootmine	8	5	6	7	6	7	6	7	8	5		13
käsitööstuslik tootmine	5	1	1	5	4	2	3	3	4	2		6
kaubandus		2		2		2		2		2		2
muu tootmine	3	5	2	6	2	6	2	6	3	5		8

metsamajandus- puidutööstus ehitus	2	4	2	4	2	4	2	4	2	4	6
lastega kodus arendus	2	3	4	7	6	5	3	8	5	6	11
	2	2	1	3	2	2	2	2	2	2	4

Sotsiaaltöö ja pedagoogika

Sotsiaaltöö ja pedagoogika-alaseid kursusi vajab 34 vastajat, 30 osaleks lapsevanemakoolitustel, 31 sotsiaalhooldaja-põetaja koolitustel. Eriti suur huvi on avaliku sektori vastajatel nii pedagoogika ja sotsiaaltöö vastu üldiselt (22 vastajat) kui hooldaja-põetaja oskuste vastu (26 töötajat). Äriettevõtete puhul oli huvi oluliselt väiksem.

	pedagoogika ja sotsiaaltöö alased koolitused	Lapsevanema- koolitused	hooldusõe, sotsiaalhooldaja, põetaja koolitused
jah	34	30	31
ei	90	94	93
kokku	124	124	124

	pedagoogika ja sotsiaaltöö alased koolitused		lapsevanemakoolitused		hooldusõe, sotsiaalhooldaja, põetaja koolitused	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei
tööandja või töötaja						
töötaja	26	53	21	58	26	53
tööandja	6	13	5	14	5	14
ettevõtte töötaja ja juht	2	24	4	22		26
kokku	34	90	30	94	31	93

töökoht	pedagoogika ja sotsiaaltöö alased koolitused		lapsevanemakoolitused		hooldusõe, sotsiaalhooldaja, põetaja koolitused	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei
avaliku sektori asutus	22	32	12	42	26	28
äriettevõtte	7	43	8	42	1	49
mtü	1	7	2	6	1	7
lapsega kodus	4	6	6	4	3	7
töötu		2	2			2
kokku	34	90	30	94	31	93

valdkond	pedagoogika ja sotsiaaltöö alased koolitused		lapsevanemakoolitused		hooldusõe, sotsiaalhooldaja, põetaja koolitused	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei
	arendus- haldus	5	10	2	13	5
sotsiaal	4	4	1	7	5	3
haridus	11	7	7	11	6	12
kultuur	3	10	3	10	6	7
teenindus	1	8		9	4	5
majutus-toitlustus-aktiivnepuhkus	3	9	1	11	2	10
põllumajanduslik tootmine	1	12	6	7		13
käsitööstuslik tootmine	1	5		6		6
kaubandus		2	2			2
muu tootmine	1	7		8		8
metsamajandus- puidutööstus		6		6		6
ehitus		2		2		2
lastega kodus	4	7	7	4	3	8
kokku	34	89	29	94	31	92

Toitlustusalased koolitused

Toitlustusalaste koolituste vastu tunneb huvi 43 vastajat, täpsustamisel selgub, et 32 vastajat huvitavad kokaoskused-teadmised, 25 vastajat pagari- ja 23 lihatehnoloogiad, 22 vastajat peab oluliseks läbida hügieenikoolitust ning 19 soovib õppida piimatehnoloogia alastel kursustel. Vähem on nimetatud kelnerioskusi. Juhtide huvi toidukoolituste vastu on üsna väike, natuke rohkem huvitatud on väikeste ettevõtete omanikud-töötajad: nii kokkade, pagari, kui lihatehnoloogia koolitustest on huvitatud 7 vastajat 26st.

	toitlustusalased koolitused	hügieeniko olitus	kelnerite koolitus	kokkade koolitused	pagari- tehnoloogiad	lihatehnolo ogiad	piimatehnol oogiad
jah	43	22	14	32	25	23	19
ei	81	102	110	92	99	101	105
kokku	124	124	124	124	124	124	124

tööandja või töötaja	toitlustusalased koolitused		hügieenikoolitus		kelnerite koolitus		kokkade koolitused	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei
töötaja	25	54	12	67	9	70	20	59
tööandja	7	12	5	14	2	17	5	14
ettevõtte töötaja ja juht	11	15	5	21	3	23	7	19
kokku	43	81	22	102	14	110	32	92

tööandja või töötaja	pagaritehnoloogiad		lihatehnoloogiad		piimatehnoloogiad	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei
töötaja	16	63	15	64	13	66
tööandja	2	17	1	18	1	18
ettevõtte töötaja ja juht	7	19	7	19	5	21
kokku	25	99	23	101	19	105

Toitlustusalaste koolituste puhul on märgata äriettevõtete suuremat huvi võrreldes avaliku sektoriga. Kokkade ja pagarite koolitustest on huvitatud 15 äriettevõtte vastajat, samas avalikus sektoris vastavalt 11 ja 8 vastajat, liha- ja piimatehnoloogiate vastu tunneb huvi 13 ja 10 äriettevõtte ning 8 ja 7 avaliku sektori vastajat. Valdkondade lõikes võib nimetada teeninduse, turismi ja põllumajandusliku tootmise vastajate suuremat huvi teistega võrreldes.

töökoht	toitlustusalased koolitused		hügieenikoolitus		kelnerite koolitus		kokkade koolitused	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei
avaliku sektori asutus	15	39	6	48	4	50	11	43
äriettevõtte	22	28	12	38	7	43	15	35
mtü	1	7	1	7	1	7	1	7
lapsega kodus	5	5	3	7	2	8	5	5
töötü		2		2		2		2
kokku	43	81	22	102	14	110	32	92

töökoht	pagari tehnoloogiad		lihatehnoloogiad		piimatehnoloogiad		
	jah	ei	jah	ei	jah	ei	
avaliku sektori asutus		8	46	8	46	7	47
äriettevõtte		15	35	13	37	10	40
mtü			8		8		8
lapsega kodus		2	8	2	8	2	8
töötü			2		2		2
kokku		25	99	23	101	19	105

valdkond	toitlustusalased koolitused		hügieenikoolitus		kelnerite koolitus		kokkade koolitused	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei
arendus- haldus	2	13	2	13	1	14	3	12
sotsiaal	3	5		8		8	3	5
haridus	3	15		18	1	17	1	17
kultuur	2	11	1	12		13		13
teenindus	6	3	4	5	3	6	5	4
majutus- toitlustus- aktiivnepuhk us	8	4	8	4	5	7	6	6

põllumajanduslik tootmine	9	4	3	10	2	11	6	7
käsitööstuslik tootmine		6		6		6		6
kaubandus		2		2		2		2
muu tootmine	2	6	1	7		8	1	7
metsamajandus-puidutööstus	1	5		6		6		6
ehitus	2			2		2	2	
lastega kodus	5	6	3	8	2	9	5	6
kokku	43	80	22	101	14	109	32	91

valdkond	pagari tehnoloogiad		lihatehnoloogiad		piimatehnoloogiad	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei
arendus- haldus	1	14	1	14	1	14
sotsiaal	1	7	1	7	1	7
haridus	1	17	2	16	2	16
kultuur	1	12	1	12		13
teenindus	5	4	4	5	4	5
majutus-toitlustus-aktiivnepuhkus	4	8	4	8	4	8
põllumajanduslik tootmine	7	6	7	6	5	8
käsitööstuslik tootmine		6		6		6
kaubandus		2		2		2
muu tootmine	1	7		8		8
metsamajandus-puidutööstus		6	1	5		6
ehitus	2			2		2
lastega kodus	2	9	2	9	2	9
kokku	25	98	23	100	19	104

Turismialased koolitused

Turismialaste koolituste vastu üldiselt tunneb huvi 39 vastajat, neist 20 giidikursuste, 21 loodusturismi ja 18 turismikorraldajate kursuste vastu. Avaliku sektori vastajate kõige suurem huvi on giidide ja äriettevõtete puhul turismikorraldajate kursuste vastu. Mtü-de ja lastega vanemate huvi on üsna väike, samuti ei tunne turismikoolituste vastu huvi vastanud töötud. Valdkonniti on eeldatavalt suurem huvi turismisektori ettevõtetel.

	turismialased koolitused	giidide koolitused	matkatreenerite koolitused	turismiarendajate koolitused	turismikorraldajate koolitused	loodusturismialased koolitused
jah	39	20	11	15	18	21
ei	85	104	113	109	106	103
kokku	124	124	124	124	124	124

tööandja või töötaja	turismialased koolitused		turismiarendajate koolitused		turismikorraldajate koolitused	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei
töötaja	23	56	7	72	8	71
tööandja	7	12	4	15	4	15
ettevõtte töötaja ja juht	9	17	4	22	6	20
kokku	39	85	15	109	18	106

tööandja või töötaja	giidide koolitused		matkatreenerite koolitused		loodusturismi alased koolitused	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei
töötaja	13	66	6	73	13	66
tööandja	3	16	3	16	4	15
ettevõtte töötaja ja juht	4	22	2	24	4	22
kokku	20	104	11	113	21	103

töökoht	turismialased koolitused		turismiarendajate koolitused		turismikorraldajate koolitused	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei
avaliku sektori asutus	16	38	5	49	4	50
äriettevõtte	15	35	6	44	9	41
mtü	3	5	3	5	3	5
lapsega kodus	5	5	1	9	2	8
töötü		2		2		2
kokku	39	85	15	109	18	106

töökoht	giidide koolitused		matkatreenerite koolitused		loodusturismi alased koolitused	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei
avaliku sektori asutus	12	42	4	50	9	45
äriettevõtte	5	45	3	47	8	42
mtü	2	6	2	6	2	6
lapsega kodus	1	9	2	8	2	8
töötü		2		2		2
kokku	20	104	11	113	21	103

valdkond	turismialased koolitused		turismiarendajate koolitused		turismikorraldajate koolitused	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei
arendus- haldus	5	10	3	12	3	12
sotsiaal	1	7		8		8
haridus	6	12	1	17		18
kultuur	6	7	2	11	2	11

teenindus	1	8	1	8	1	8
majutus-toitlustus- aktiivnepuhkus	8	4	4	8	5	7
põllumajanduslik tootmine	3	10	2	11	3	10
käsitöenduslik tootmine		6		6		6
kaubandus		2		2		2
muu tootmine	2	6	1	7	2	6
metsamajandus- puidutööstus		6		6		6
ehitus	2			2		2
lastega kodus	5	6	1	10	2	9
kokku	39	84	15	108	18	105

valdkond	giidide koolitused		matkatreenerite koolitused		loodusturismi alased koolitused	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei
arendus- haldus	2	13	1	14	3	12
sotsiaal		8	1	7	1	7
haridus	5	13	1	17	2	16
kultuur	5	8	2	11	4	9
teenindus	1	8	1	8	1	8
majutus-toitlustus- aktiivnepuhkus	5	7	3	9	4	8
põllumajanduslik tootmine	1	12		13	2	11
käsitöenduslik tootmine		6		6		6
kaubandus		2		2		2
muu tootmine		8		8		8
metsamajandus- puidutööstus		6		6		6
ehitus		2		2	2	
lastega kodus	1	10	2	9	2	9
kokku	20	103	11	112	21	102

Meditsiinalased koolitused

Meditsiinalastest koolitustest tuntakse vajadust rohkem esmaabi ja tervisliku toitumisega seotud koolituste järele, kuid huvi tuntakse ka punktiteraapia ja massaažiõppe vastu, mõlemast on huvitatud 15 vastajat. Teistest märgatavalt suurem huvi on avaliku sektori vastajatel kõigi meditsiinalaste koolituste puhul. Nii tööandjad kui töötajad peavad kõige olulisemaks esmaabi koolitusel osalemist. Meditsiinalaste koolituste huvilised on jagunenud üsna võrdselt kõigi valdkondade vahel, vaid kaubandus ja ehitusvaldkonnast ei ole huvitatuid.

	meditsiinialased koolitused	allergiate, tervisliku toitumise koolitused	refleksoloogia ehk punktiteraapia	massöör	VET meditsiin	alternatiiv meditsiin	esmaabikoolitus
jah	30	23	15	15	5	7	30
ei	94	101	109	109	119	117	94
kokku	124	124	124	124	124	124	124

töökoht	meditsiinialased koolitused		allergiate, tervisliku toitumise koolitused		esmaabikoolitus	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei
avaliku sektori asutus	17	37	11	43	17	37
äriettevõtte	6	44	6	44	10	40
mtü	2	6	1	7	2	6
lapsega kodus	5	5	5	5	1	9
töötü		2		2		2
kokku	30	94	23	101	30	94

töökoht	refleksoloogia ehk punktiteraapia		massöör		VET meditsiin		alternatiivmeditsiin	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei
avaliku sektori asutus	9	45	8	46	3	51	4	50
äriettevõtte	2	48	2	48		50	1	49
mtü	1	7	2	6		8		8
lapsega kodus	3	7	3	7	2	8	2	8
töötü		2		2		2		2
kokku	15	109	15	109	5	119	7	117

tööandja või töötaja	meditsiinialased koolitused		allergiate, tervisliku toitumise koolitused		esmaabikoolitus	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei
töötaja	22	57	17	62	18	61
tööandja	6	13	4	15	7	12
ettevõtte töötaja ja juht	2	24	2	24	5	21
kokku	30	94	23	101	30	94

tööandja või töötaja	refleksoloogia ehk punktiteraapia		massöör		VET meditsiin		alternatiivmeditsiin	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei
töötaja	12	67	13	66	5	74	7	72
tööandja	3	16	2	17		19		19
ettevõtte töötaja ja juht		26		26		26		26
kokku	15	109	15	109	5	119	7	117

valdkond	meditsiinalased koolitused		allergiate, tervisliku toitumise koolitused		esmaabikoolitus	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei
arendus- haldus	4	11	1	14	1	14
sotsiaal	3	5	3	5	3	5
haridus	5	13	4	14	6	12
kultuur	3	10	1	12	5	8
teenindus	2	7	2	7	3	6
majutus-toitlustus-aktiivnepuhkus	2	10	2	10	3	9
põllumajanduslik tootmine	2	11	2	11	3	10
käsitöenduslik tootmine	2	4	1	5	1	5
kaubandus		2		2		2
muu tootmine	1	7	1	7	2	6
metsamajandus-puidutööstus	1	5	1	5	2	4
ehitus		2		2		2
lastega kodus	5	6	5	6	1	10
kokku	30	93	23	100	30	93

valdkond	refleksoloogia		massöör		VET meditsiin		alternatiivmeditsiin	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei
arendus- haldus	2	13	1	14		15		15
sotsiaal	2	6	2	6	2	6	2	6
haridus	2	16	2	16		18		18
kultuur	2	11	2	11		13	1	12
teenindus	1	8	1	8	1	8	1	8
majutus-toitlustus-aktiivnepuhkus	2	10	2	10		12		12
põllumajanduslik tootmine		13		13		13		13
käsitöenduslik tootmine	1	5	2	4		6	1	5
kaubandus		2		2		2		2
muu tootmine		8		8		8		8
metsamajandus-puidutööstus		6		6		6		6
ehitus		2		2		2		2
lastega kodus	3	8	3	8	2	9	2	9
kokku	15	108	15	108	5	118	7	116

Käsitöö ja kunstialased koolitused

Käsitöö ja kunstialaste täiend- ja vabahariduskoolituste vastu tunneb huvi 49 vastajat, üsna suur huvi ilmnis tekstiilitehnoloogiate vastu, täpsustustes nimetati palju kordi kangakudumise õppimise soovi, samas on nende puhul tegemist algajatele mõeldud kursustega, piirkonnas on ka professionaale, kes vajaksid meistrkursuste tasemel täiendõpet. Lisaks nimetati huvi

õmblejakoolituste, viltimise, vööpunumise, kudumise, heegeldamise, rahvarõivaste valmistamise vastu. Puutöö vastu oli huvi 24 vastajal, siinkohal ei täpsustatud, kas tegemist on noaga voolimise või suurema mööbli valmistamise huviga. 18 vastajal oleks huvi osaleda keraamika ja joonistamise-maalimise kursustel, 15 aga tahaks õppida metallitöötlemise ja fotograafiakursustel. Üsna võrdne huvi esineb nii äriettevõtete kui avaliku sektori asutuste vastajate puhul, paljude Setomaa ettevõtjate jaoks on käsitööstuslik tootmine põhitegevusala, seega on kõigi valdkondade koolituste puhul vajadused alates algajatest kuni meistrikursusteni.

	käsitöö- ja kunstialased koolitused	tekstiilitehnoloogiad	puutööndus	keraamika, savi, skulptuur	metall	joonistamine-maalimine	fotograafia
jah	49	32	24	18	15	18	15
ei	75	92	100	106	109	106	109
kokku	124	124	124	124	124	124	124

tööandja või töötaja	käsitöö- ja kunstialased koolitused		tekstiilitehnoloogiad		joonistamine-maalimine		fotograafia	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei
töötaja	35	44	24	55	13	66	11	68
tööandja	3	16	1	18	2	17	2	17
ettevõtte töötaja ja juht	11	15	7	19	3	23	2	24
kokku	49	75	32	92	18	106	15	109

tööandja või töötaja	puutööndus		keraamika, savi, skulptuur		metall	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei
töötaja	18	61	13	66	9	70
tööandja	2	17	2	17	2	17
ettevõtte töötaja ja juht	4	22	3	23	4	22
kokku	24	100	18	106	15	109

töökoht	käsitöö- ja kunstialased koolitused		tekstiilitehnoloogiad		joonistamine-maalimine		fotograafia	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei
avaliku sektori asutus	22	32	16	38	9	45	8	46
äriettevõtte	21	29	13	37	8	42	7	43
mtü	2	6		8	1	7		8
lapsega kodus	4	6	3	7		10		10
töötü		2		2		2		2
kokku	49	75	32	92	18	106	15	109

töökoht	puutööndus		keraamika, savi, skulptuur		metall	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei
avaliku sektori asutus	10	44	7	47	6	48
äriettevõtte	12	38	9	41	9	41
mtü		8		8		8
lapsega kodus	2	8	2	8		10
töötü		2		2		2
kokku	24	100	18	106	15	109

valdkond	käsitöö- ja kunstialased kooolitused		tekstiilitehnoloogiad		joonistamine-maalimine		fotograafia	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei
arendus- haldus	4	11	4	11	2	13	2	13
sotsiaal	1	7	1	7	1	7	1	7
haridus	10	8	6	12	4	14	2	16
kultuur	9	4	5	8	3	10	4	9
teenindus		9		9		9		9
majutus-toitlustus-aktiivnepuhkus	4	8	4	8	3	9	3	9
põllumajanduslik tootmine	9	4	4	9	1	12		13
käsitöönduslik tootmine	5	1	3	3	2	4	1	5
kaubandus		2		2		2		2
muu tootmine	2	6	2	6	2	6	2	6
metsamajandus-puidutööstus	1	5		6		6		6
ehitus		2		2		2		2
lastega kodus	4	7	3	8		11		11
kokku	49	74	32	91	18	105	15	108

valdkond	puutööndus		keraamika, savi, skulptuur		metall	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei
arendus- haldus	2	13	2	13	2	13
sotsiaal	1	7	1	7	1	7
haridus	5	13	3	15	2	16
kultuur	3	10	2	11	2	11
teenindus		9		9		9
majutus-toitlustus-aktiivnepuhkus	4	8	4	8	3	9
põllumajanduslik tootmine	4	9	1	12	1	12
käsitöönduslik tootmine	1	5	1	5	1	5
kaubandus		2		2		2
muu tootmine	2	6	2	6	2	6

metsamajandus- puidutööstus		6		6	1	5
ehitus		2		2		2
lastega kodus	2	9	2	9		11
kokku	24	99	18	105	15	108

Ehituse- ja energeetikaalased koolitused

Ehituse ja energeetikavaldkonna koolituste vastu on üsna suur huvi- 35 vastajat, neist 33 osaleksid energiakasutuse ja 31 ehituse alastel koolitustel. Täiendusena on märgitud üsna paljudel vastajatel huvi ökoloogilise ehituse ja taastuenergeetika vastu. Selgelt on suurem äriettevõtete huvi võrreldes nt avaliku sektoriga, samas on ehituse ja energeetikakoolituste soov ka mtü-de puhul (mõlema puhul 3 vastajat).

	ehituse ja tehnikaalased koolitused	energiakas utus	ehitus	masinaehitus
jah	35	33	31	4
ei	89	91	93	120
kokku	124	124	124	124

töökoht	ehituse ja tehnikaalased koolitused		energiakasutus		ehitus		masinaehitus	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei
avaliku sektori asutus	8	46	8	46	7	47		54
äriettevõtte mtü	21	29	20	30	18	32	4	46
lapsega kodus töötü	3	5	3	5	3	5		8
	1	9	1	9	1	9		10
	2		1	1	2			2
kokku	35	89	33	91	31	93	4	120

tööandja või töötaja	ehituse ja tehnikaalased koolitused		energiakasutus		ehitus		masinaehitus	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei
töötaja	14	65	13	66	13	66		79
tööandja	4	15	4	15	4	15		19
ettevõtte töötaja ja juht	17	9	16	10	14	12	4	22
kokku	35	89	33	91	31	93	4	120

valdkond	ehituse ja tehnikaalased koolitused		energiakasutus		ehitus		masinaehitus	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei
arendus- haldus	4	11	4	11	4	11		15
sotsiaal	1	7	1	7	1	7		8
haridus	4	14	4	14	4	14		18
kultuur	1	12	1	12		13		13
teenindus	1	8	1	8	1	8	1	8
majutus-toitlustus-aktiivnepuhkus	4	8	4	8	3	9		12
põllumajanduslik tootmine	6	7	5	8	6	7		13
käsitöenduslik tootmine	1	5	1	5	1	5		6
kaubandus		2		2		2		2
muu tootmine	3	5	3	5	3	5	2	6
metsamajandus-puidutööstus	5	1	5	1	3	3	1	5
ehitus	2		2		2			2
lastega kodus	2	9	2	9	2	9		11
kokku	34	89	33	90	30	93	4	119

Põllumajandusvaldkonna koolitused

Põllumajandusvaldkonna koolituste vastu tunneb huvi 44 vastajat, üsna suur huvi on mahepõllunduse ja aianduse vastu- 26 ja 28 vastajat, 12 vastajat on nimetanud nii metsanduse kui kalanduse koolituste vajadust. Selgelt on suurem äriettevõtte huvi ja põllumajandusvaldkonna ettevõtete huvi, samas täpsustavate teemade puhul (aiandus, mahepõllundus jne) ei ole suurt erinevust teistega võrreldes märgata. Põllumajandusettevõtete tegelik koolitusvajadus võib olla ka hoopis muudes valdkondades, nt ettevõtlusoskused või raamatupidamine vms. Võib välja tuua lastega kodus olevate vanemate huvi aianduse ja mahepõllunduse vastu.

	põllumajandusliku tootmisega seotud koolitused	mahepõllundus	aiandus	metsandus	kalandus	naturaalade hooldamine	loomakasvatuse saaduste tootmine ja turundamine
jah	44	26	28	12	12	8	9
ei	80	98	96	112	112	116	115
kokku	124	124	124	124	124	124	124

töökoht	põllumajandusliku tootmisega seotud koolitused	mahepõllundus	aiandus	metsandus

	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei
avaliku sektori asutus	13	41	9	45	10	44	4	50
äriettevõtte	24	26	13	37	12	38	7	43
mtü	1	7		8	1	7		8
lapsega kodus	5	5	3	7	4	6		10
töötü	1	1	1	1	1	1	1	1
kokku	44	80	26	98	28	96	12	112

töökoht	kalandus		naturaalade hooldamine		loomakasvatussaaduste tootmine ja turundamine	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei
avaliku sektori asutus	3	51	3	51	4	50
äriettevõtte	6	44	4	46	4	46
mtü		8		8		8
lapsega kodus	2	8		10		10
töötü	1	1	1	1	1	1
kokku	12	112	8	116	9	115

tööandja või töötaja	põllumajandusliku tootmisega seotud koolitused		mahepõllundus		aiandus		metsandus	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei
töötaja	26	53	18	61	20	59	5	74
tööandja	4	15	2	17	1	18	1	18
ettevõtte töötaja ja juht	14	12	6	20	7	19	6	20
kokku	44	80	26	98	28	96	12	112

tööandja või töötaja	kalandus		naturaalade hooldamine		loomakasvatussaaduste tootmine ja turundamine	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei
töötaja	6	73	4	75	5	74
tööandja	2	17	2	17	2	17
ettevõtte töötaja ja juht	4	22	2	24	2	24
kokku	12	112	8	116	9	115

valdkond	põllumajandusliku tootmisega seotud koolitused		mahepõllundus		aiandus		metsandus	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei
arendus- haldus	4	11	2	13	2	13	1	14
sotsiaal	1	7	1	7		8		8
haridus	4	14	3	15	3	15	2	16
kultuur	3	10	2	11	3	10		13

teenindus	3	6	3	6	3	6	1	8
majutus- toitlustus- aktiivnepuhkus	2	10	2	10	2	10		12
põllumajandusli- k tootmine	11	2	3	10	5	8	3	10
käsitöenduslik tootmine	4	2	2	4	3	3		6
kaubandus		2		2		2		2
muu tootmine	2	6	1	7	1	7	1	7
metsamajandus- puidutööstus	4	2	3	3	1	5	3	3
ehitus		2		2		2		2
lastega kodus	6	5	4	7	5	6	1	10
kokku	44	79	26	97	28	95	12	111

valdkond	kalandus		naturaalade hooldamine		loomakasvatussaaduste tootmine ja turundamine	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei
arendus- haldus	1	14	1	14	2	13
sotsiaal		8	1	7		8
haridus	1	17	1	17	1	17
kultuur		13		13		13
teenindus	1	8	1	8	1	8
majutus-toitlustus-aktiivnepuhkus		12		12		12
põllumajanduslik tootmine	2	11	1	12	3	10
käsitöenduslik tootmine		6		6		6
kaubandus		2		2		2
muu tootmine	2	6		8		8
metsamajandus- puidutööstus	2	4	2	4	1	5
ehitus		2		2		2
lastega kodus	3	8	1	10	1	10
kokku	12	111	8	115	9	114

Äri- ja ettevõtlusalsed koolitused

Äri ja ettevõtlusoskuste täiendamise vastu on üsna suur huvi- 53 vastajat peab vajalikuks osaleda koolitustel. Alustamise vastu tunneb huvi 36, juhtimise vastu 48, märgatav huvi on ka rahvusvaheliste suhete arendamise oskuste omandamise vastu- 33 vastajat. Kui avaliku sektori vastajatel on vastused jagunenud üsna võrdselt alustamise ja juhtimise vahel, siis äriettevõtted ja mtü-s vajavad eelkõige juhtimise ja rahvusvaheliste suhete koolitusi. Vähesel määral on koolitustest huvitatud ka lastega kodus olevad vanemad, kuid mitte töötud. Valdkondade

vahel on vastajad jagunenud üsna võrdseks, siiski võib märgata põllumajandustootjate suuremat huvi ettevõtte juhtimisoskuste arendamise vastu.

	äri ja ettevõtlusega seotud teadmised	ettevõtlusega alustamine	ettevõtte juhtimine	rahvusvahelised suhted
jah	53	36	48	33
ei	71	88	76	91
kokku	124	124	124	124

töökoht	äri ja ettevõtlusega seotud teadmised		ettevõtlusega alustamine		ettevõtte juhtimine		rahvusvahelised suhted	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei
avaliku sektori asutus	15	39	13	41	14	40	6	48
äriettevõtte	27	23	16	34	25	25	18	32
mtü	6	2	3	5	6	2	6	2
lapsega kodus töötu	5	5	4	6	3	7	3	7
kokku	53	71	36	88	48	76	33	91

tööandja või töötaja	äri ja ettevõtlusega seotud teadmised		ettevõtlusega alustamine		ettevõtte juhtimine		rahvusvahelised suhted	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei
töötaja	29	50	20	59	24	55	15	64
tööandja	10	9	10	9	11	8	9	10
ettevõtte töötaja ja juht	14	12	6	20	13	13	9	17
kokku	53	71	36	88	48	76	33	91

valdkond	äri ja ettevõtlusega seotud teadmised		ettevõtlusega alustamine		ettevõtte juhtimine		rahvusvahelised suhted	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei
arendus- haldus	6	9	3	12	6	9	5	10
sotsiaal	1	7	1	7	1	7		8
haridus	5	13	5	13	6	12	3	15
kultuur	5	8	5	8	3	10	2	11
teenindus	3	6	2	7	3	6	1	8
majutus- toidlustus- aktiivne puhkus	5	7	3	9	4	8	4	8
põllumajanduslik tootmine	11	2	5	8	11	2	6	7
käsitööstuslik tootmine	4	2	2	4	4	2	3	3
kaubandus		2		2		2		2
muu tootmine	4	4	4	4	4	4	3	5
metsamajandus- puidutööstus	4	2	2	4	3	3	3	3

ehitus		2		2		2		2
lastega kodus	5	6	4	7	3	8	3	8
kokku	53	70	36	87	48	75	33	90

Raamatupidamiskoolitused

Sarnaselt ettevõtluskoolitustega on ka raamatupidamisoskuste omandamise või täiendamise vastu suur huvi. 48 vastajat soovib osaleda ettevõtte raamatupidamiskoolitusel. Märkatavalt suurem huvi on äriettevõtetel, 27 ettevõtet vajaks raamatupidamiskursusi, samuti tõuseb esile põllumajandustootmisega tegelevate ettevõtete huvi nimetatud koolituste vastu.

	raamatupidamisoskused	asutuse/ettevõtte raamatupidamine	maksukoolitus	riigihangete läbiviimine
jah	51	48	21	11
ei	73	76	103	113
kokku	124	124	124	124

töökoht	raamatupidamisoskused		asutuse/ettevõtte raamatupidamine		maksukoolitus		riigihangete läbiviimine	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei
avaliku sektori asutus	16	38	13	41	4	50	5	49
äriettevõtte	27	23	27	23	15	35	4	46
mtü	5	3	5	3	2	6	2	6
lapsega kodus	3	7	3	7		10		10
töötü		2		2		2		2
kokku	51	73	48	76	21	103	11	113

tööandja või töötaja	raamatupidamisoskused		asutuse/ettevõtte raamatupidamine		maksukoolitus		riigihangete läbiviimine	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei
töötaja	27	52	26	53	8	71	5	74
tööandja	11	8	9	10	6	13	4	15
ettevõtte töötaja ja juht	13	13	13	13	7	19	2	24
kokku	51	73	48	76	21	103	11	113

valdkond	raamatupidamisoskused		asutuse/ettevõtte raamatupidamine		maksukoolitus		riigihangete läbiviimine	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei
arendus- haldus	7	8	4	11	5	10	5	10
sotsiaal	1	7	1	7	1	7	1	7
haridus	6	12	6	12		18	1	17

kultuur	3	10	3	10	1	12	1	12
teenindus	4	5	4	5		9		9
majutus-toitlustus- aktiivne puhkus	4	8	4	8	1	11		12
põllumajanduslik tootmine	10	3	10	3	4	9	1	12
käsitöönduslik tootmine	5	1	5	1	3	3	1	5
kaubandus		2		2		2		2
muu tootmine	6	2	6	2	4	4	1	7
metsamajandus- puidutööstus	2	4	2	4	2	4		6
ehitus		2		2		2		2
lastega kodus	3	8	3	8		11		11
kokku	51	72	48	75	21	102	11	112

Turundusalased koolitused

Turundusalaseid koolitusi peab vajalikuks 44 vastajat, eelkõige soovitaks osaleda turundus- ja müügiõskuste kursustel, 36 vastajat peab vajalikuks arendada oma läbirääkimisoskusi, st saavutada edu oma ideede müümisel või partneritega kompromissi saavutamisel. Väga vähe tuntakse huvi telefonimüügi koolituse vastu, müümine telefoni teel on levinud ka kaugtöökeskustes mitmel pool Eestis, Lõuna-Eestis sarnaseid keskusi veel pole, mistõttu võib vähene huvi olla tingitud ka teadmatusest.

Turunduskoolitusi vajavad kõige rohkem äriettevõtted, kuid suurt huvi tunnevad ka mtü-d. Valdkondade kaupa „jah“ ja „ei“ vastuseid võrreldes on üllatav vähene huvi käsitöö-, põllumajandus-, kultuuri- ja teenindusettevõtete poolt, „jah“ vastused on ülekaalus vaid turismi- ja muu tootmisettevõtete (mööblitootmine, ehitusmaterjalid jms) puhul.

	turundusalased koolitused	turundus, müügiõskused	läbirääkimis tehnikad	telefonimüük
jah	44	41	36	6
ei	80	83	88	118
kokku	124	124	124	124

töökoht	turundusalased koolitused		turundus, müügiõskused		läbirääkimistechnikad		telefonimüük	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei
avaliku sektori asutus	12	42	10	44	8	46	2	52
äriettevõtte	21	29	21	29	18	32	4	46
mtü	7	1	6	2	7	1		8
lapsega kodus	4	6	4	6	3	7		10

töötajad	44	2	41	2	36	2	6	2	118

tööandja või töötaja	turundusalased koolitused		turundus, müügiõskused		läbirääkimistehnikad		telefonimüük	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei
töötaja	21	58	18	61	17	62	3	76
tööandja	11	8	11	8	10	9	1	18
ettevõtte töötaja ja juht	12	14	12	14	9	17	2	24
kokku	44	80	41	83	36	88	6	118

valdkond	turundusalased koolitused		turundus, müügiõskused		läbirääkimistehnikad		telefonimüük	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei
arendus- haldus	7	8	7	8	6	9		15
sotsiaal	2	6	1	7	1	7		8
haridus	2	16	2	16	2	16	1	17
kultuur	5	8	4	9	4	9	1	12
teenindus	2	7	2	7	1	8		9
majutus-toitlustus-aktiivne puhkus	7	5	7	5	6	6	1	11
põllumajanduslik tootmine	5	8	5	8	5	8	2	11
käsitööstuslik tootmine	2	4	1	5	1	5		6
kaubandus		2		2		2		2
muu tootmine	5	3	5	3	5	3	1	7
metsamajandus-puidutööstus	3	3	3	3	2	4		6
ehitus		2		2		2		2
lastega kodus	4	7	4	7	3	8		11
kokku	44	79	41	82	36	87	6	117

Juhtimiskoolitused

Strateegilise juhtimise koolitust peavad vajalikuks 44 vastajat, kes jagunevad avaliku sektori ja äriettevõtete vahel peaaegu võrdselt, 100% vajaks seda koolitust ka mtü-d. Soovijate hulk on ülekaalus nii arenduse-halduse, kultuuri, põllumajandusliku kui käsitööstusliku tootmise vastajate puhul.

Projektkirjutamise oskusi on vaja omandada või täiendada lausa 67 vastajal, mis annab teavet praeguse hetkeolukorra kohta- on võimalus kirjutada väga erineva sisu ja mahuga projekte, mis aitavad ettevõtetel ja asutustel areneda. Suur huvi on nii avaliku sektori kui äriettevõtete poolt- vastavalt 32 ja 27 vastajat, samuti on huvi mtü-de poolt ning ka lastega kodus olevate vanemate poolt (3 vastajat 10st). Projektioskuste vajadust tunnetavad ka sotsiaalvaldkonna

töötajad, kes muude koolituste nimetamise puhul on olnud üsna tagasihoidlikud. Lisaks arendus-haldus, haridus, kultuur, põllumajanduslik tootmine, ehitus.

	strateegiline juhtimine	projektide kirjutamine ja juhtimine
jah	44	67
ei	80	57
kokku	124	124

töökoht	strateegiline juhtimine		projektide kirjutamine ja juhtimine	
	jah	ei	jah	ei
avaliku sektori asutus	18	36	32	22
äriettevõtte	16	34	27	23
mtü	8		5	3
lapsega kodus	2	8	3	7
töötü		2		2
kokku	44	80	67	57

tööandja või töötaja	strateegiline juhtimine		projektide kirjutamine ja juhtimine	
	jah	ei	jah	ei
töötaja	24	55	37	42
tööandja	13	6	16	3
ettevõtte töötaja ja juht	7	19	14	12
kokku	44	80	67	57

valdkond	strateegiline juhtimine		projektide kirjutamine ja juhtimine	
	jah	ei	jah	ei
arendus- haldus	10	5	10	5
sotsiaal		8	5	3
haridus	7	11	12	6
kultuur	7	6	9	4
teenindus	1	8	2	7
majutus- toitlustus- aktiivne puhkus	3	9	6	6
põllumajanduslik tootmine	7	6	10	3
käsitöenduslik tootmine	4	2	3	3
kaubandus		2		2
muu tootmine	3	5	2	6
metsamajandus- puidutööstus		6	3	3
ehitus		2	2	
lastega kodus	2	9	3	8
kokku	44	79	67	56

Dokumendihaldus

Paljuski ka projektipõhisest tööst tulenevalt on dokumendihalduse koolitus vajalik 41 vastajale. Avaliku sektori töötajatest täpsustasid paljud, et huvi oleks just digitaalse asjaajamise vastu. Digitaalse dokumendihaldusele üleminek võib olla ka seotud suure huviga arvutikoolituste vastu. Dokumendihalduse ja asjaajamise järele on üsna suur vajadus ka tööandjatel-juhtidel, vastavalt 14 ja 11 19st vastajast. Valdkondadest on eeldatavalt kõige enam huvilisi arendusest-haldusest.

	dokumendihaldus	arhiivindus	asjaajamine	sekretäritöö
jah	41	31	34	25
ei	83	93	90	99
kokku	124	124	124	124

töökoht	dokumendihaldus		arhiivindus		asjaajamine		sekretäritöö	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei
avaliku sektori asutus	19	35	17	37	15	39	12	42
äriettevõtte	14	36	8	42	12	38	9	41
mtü	7	1	5	3	6	2	3	5
lapsega kodus töötu	1	9	1	9	1	9	1	9
kokku	41	83	31	93	34	90	25	99

tööandja või töötaja	dokumendihaldus		arhiivindus		asjaajamine		sekretäritöö	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei
töötaja	22	57	17	62	19	60	15	64
tööandja	14	5	11	8	11	8	7	12
ettevõtte töötaja ja juht	5	21	3	23	4	22	3	23
kokku	41	83	31	93	34	90	25	99

valdkond	dokumendihaldus		arhiivindus		asjaajamine		sekretäritöö	
	jah	ei	jah	ei	jah	ei	jah	ei
arendus- haldus	11	4	9	6	9	6	4	11
sotsiaal	2	6	2	6	1	7	1	7
haridus	6	12	5	13	6	12	6	12
kultuur	6	7	6	7	4	9	3	10
teenindus		9		9		9		9
majutus- toitlustus-aktiivne puhkus	5	7	2	10	5	7	1	11
põllumajanduslik tootmine	4	9	4	9	4	9	3	10
käsitöönduslik tootmine	2	4	1	5		6	2	4
kaubandus	2			2	2		2	
muu tootmine	2	6	1	7	2	6	2	6

metsamajandus- puidutööstus		6		6		6		6
ehitus		2		2		2		2
lastega kodus	1	10	1	10	1	10	1	10
kokku	41	82	31	92	34	89	25	98

6. Koondtabelid

Käesolevas peatükis on kirja pandud soovituslikud koolitused erinevatele sihtrühmadele: avaliku sektori, äriettevõtete, MTÜ-de töötajatele ja juhtidele. Arvestatud on nii neid, mida töötajad ja juhid ise oskasid välja tuua, kui neid, mille arenguvajadus selgus küsitluse käigus. Esimeses tabelis on koolituste pingerida- esimeses tulbas üldises arvestuses, järgnevad tulbad sektoripõhiselt. Number koolituse ees tähistab vastanute arvu, osade koolituste puhul on vastajad täpsustustanud teemat või taset, vt Lisa 1.

Teises osas on toodud välja koolitused valdkondlike sihtrühmade põhjal. Kuna juhid hindasid kogu organisatsiooni koolitusvajadust, ei ole eraldi koostatud põhjalikku juhtide koolituskava. Juhid saavad aluseks võtta vastava valdkonna koolitused, lisaks nendele on juhtidele oluline selgitada asutuse/ettevõtte ja töötajate arengu- ja koolitusvajaduse ning kaasava juhi võimalusi.

6.1 Üldine ja sektoripõhine koolitusvajadus

Üldise arvestuse järgi peetakse kõige vajalikumaks baasoskuste arendamist (arvutioskused ja inglise keel), see näitab, et ilma arvutioskusteta ei saa ka maal paljud hakkama, arvuti on oluline abivahend kõigi valdkondade vastajatele. Neile järgnevad isiksusliku arengu koolitused, sh suhtlemisalased koolitused (konfliktijuhtimine, suhtlemisoskused, stressijuhtimine, enesekindluse tõstmine, efektiivne ajaplaneerimine). See näitab, kui tähtsaks peetakse hakkamasaamist väliste muutustega ja enda läbilöögivõimet.

Samuti on märkimisväärselt paljude vastajate jaoks olulised ettevõtlikkuse ja äriiga seotud koolitused (projektide kirjutamine ja juhtimine, raamatupidamisoskused, äri ja ettevõtlusega seotud teadmised). Tänapäevane arendustegevus on muutunud suuresti projektipõhiseks, kus toetust on võimalik taotleda koolitustegevusest investeringuteni, mis on kindlasti vastajate huvi põhjus edukate projektide juhtimisel. Arvestades Setomaa majandust, kus enamik ettevõtteid on mikroettevõtted, vabu töökohti on harva, on üks võimalus ise endale töökoht luua, alustades ettevõtlusega. Paljud ettevõtjad tahavad ise korraldada nii raamatupidamist kui ettevõtte juhtimist, oskusi selleks tahetakse täiendada koolitustegevusega.

Eraldi tuleb välja tuua üldiselt vabahariduslikku valdkonda liigitatavad rahvakultuuri alased koolitused. Arvestades Setomaa püüdlusi omakultuuri säilitamisel ning selle kasutamisel ka majandustegevuses, tuleks huvi kultuurialaste koolituste vastu pidada võrdselt tähtsaks eelnevate rühmadega. Võib oletada, et oma kultuuri kaudu püütakse tõsta ennast ja oma ettevõtteid esile teiste konkurentsis.

Üldine arvestus	Avalik sektor	Äriettevõtted	MTÜd
92 arvutioskused	44 arvutioskused	33 arvutioskused	8 suhtlemisoskused
74 inglise keel	34 stressiga toimetulek	30 inglise keel	8 suhtekorraldus
71 konfliktidega toimetulek, konfliktide lahendamise oskus	34 konfliktidega toimetulek, konfliktide lahendamise oskus	27 seto kultuuri alased koolitused	8 strateegiline juhtimine
70 suhtlemisoskused	33 enesekindluse tõstmine, oskus esitada oma töö tulemusi kõige paremini	27 raamatupidamisoskused	8 organisatsioonijuhtimine
68 stressiga toimetulek	32 projektide kirjutamine ja juhtimine	27 projektide kirjutamine ja juhtimine	8 meeskonnatöö, koostööoskuste arendamine
67 projektide kirjutamine ja juhtimine	30 inglise keel	27 asutuse/ettevõtte raamatupidamine	8 enesekindluse tõstmine, oskus esitada oma töö tulemusi kõige paremini
66 enesekindluse tõstmine, oskus esitada oma töö tulemusi kõige paremini	27 avalik esinemine	27 äri ja ettevõtlusega seotud teadmised	7 turundusalased koolitused
64 erinevad seto kultuuri alased koolitused	26 hooldusõde, sotsiaalhooldaja, põetaja	26 seto toit	7 suhtlemine meediaga
61 meeskonnatöö, koostööoskuste arendamine	25 meeskonnatöö, koostööoskuste arendamine	25 ettevõtte juhtimine	7 läbirääkimistehnikad
54 seto toit	24 organisatsioonijuhtimine	24 põllumajandusliku tootmisega seotud koolitused	7 inglise keel
53 äri ja ettevõtlusega seotud teadmised	23 seto kultuur	24 konfliktidega toimetulek, konfliktide lahendamise oskus	7 enese motiveerimine
53 enese motiveerimine	22 pedagoogika ja sotsiaaltöö alased koolitused	23 stressiga toimetulek	7 dokumendihaldus
52 efektiivne ajaplaneerimine	21 esinemisoskused	23 efektiivne ajaplaneerimine	6 turundus, müügioskused
51 raamatupidamisoskused	21 enese motiveerimine	22 toitlustusalased koolitused	6 suhtlemistreeningud
50 seto kombestik	20 suhtlemistreeningud	22 seto kombestik	6 stressiga toimetulek
49 erinevad käsitöö- ja kunstialased koolitused	20 suhtlemine meediaga	22 meeskonnatöö, koostööoskuste arendamine	6 seto traditsioonid
48 organisatsioonijuhtimine	19 vene keel	21 turundusalased koolitused	6 seto toit
48 ettevõtte juhtimine	19 efektiivne ajaplaneerimine	21 turundus, müügioskused	6 seto kultuuri alased koolitused
48 asutuse/ettevõtte raamatupidamine	19 dokumendihaldus	21 suhtlemisoskused	6 seto kombestik
47 seto traditsioonid	18 suhtekorraldus	21 seto traditsioonid	6 rahvusvahelised suhted
44 erinevad turundusalased koolitused	18 strateegiline juhtimine	21 käsitöö- ja kunstialased koolitused	6 konfliktidega toimetulek, konfliktide

			lahendamise oskus
44 strateegiline juhtimine	17 seto traditsioonid	21 ehituse ja tehnikaalased koolitused	6 ettevõtte juhtimine
44 põllumajandusliku tootmisega seotud koolitused	17 seto toit	20 energiakasutus	6 esinemisoscused
43 erinevad toitlustusalased koolitused	17 esmaabikoolitus	19 enese motiveerimine	6 efektiivne ajaplaneerimine
43 avalik esinemine	17 arhiivindus	18 rahvusvahelised suhted	6 avalik esinemine
42 suhtlemistreeningud	16 turismialased koolitused	18 läbirääkimistehnikad	6 asjaajamine
41 vene keel	16 tekstiilitehnoloogiad	18 ehitus	6 äri ja ettevõtlusega seotud teadmised
41 turundus, müügioskused	15 toitlustusalased koolitused	16 strateegiline juhtimine	5 vene keel
41 dokumendihaldus	14 tantsuoskused	16 ettevõtlusega alustamine	5 seto keel
40 liikumise ja spordialadega seotud koolitused	14 jooga	16 enesekindluse tõstmine, oskus esitada oma töö tulemusi kõige paremini	5 raamatupidamisoscused
39 erinevad turismialased koolitused	12 lapsevanemakoolitused	15 turismialased koolitused	5 projektide kirjutamine ja juhtimine
39 esinemisoscused	12 giidide koolitused	15 pagari tehnoloogiad	5 asutuse/ettevõtte raamatupidamine
38 suhtlemine meediaga	11 võimlemine	15 maksukoolitus	5 arvutioskused
36 suhtekorraldus	11 kokkade koolitused	15 kokkade koolitused	5 arhiivindus
36 läbirääkimistehnikad	11 klienditeenindus	14 vene keel	4 õigekeelsus
36 ettevõtlusega alustamine	11 allergiate, tervisliku toitumise koolitused	14 suhtlemistreeningud	4 eesti keele oscused
35 erinevad ehituse ja tehnikaalased koolitused	10 puutööndus	14 dokumendihaldus	3 turismikorraldajate koolitused
34 pedagoogika ja sotsiaaltöö alased koolitused	10 eesti keele oscused	13 tekstiilitehnoloogiad	3 turismiarendajate koolitused
34 asjaajamine	9 refleksoloogia ehk punktiteraapia	13 seto keel	3 turismialased koolitused
33 rahvusvahelised suhted	9 pallimängud	13 organisatsioonijuhtimine	3 sekretäritöö
33 energiakasutus (alternatiivenergeetika)	9 loodusturismi alased koolitused	13 mahepõllundus	3 kirjalik väljendusoskus
32 tekstiilitehnoloogiad	9 kirjalik väljendusoskus	13 liikumise ja spordialadega seotud koolitused	3 ettevõtlusega alustamine
32 kokkade koolitused	9 joonistamine-maalimine	13 lihatehnoloogiad	3 energiakasutus
31 hooldusõe, sotsiaalhooldaja, põetaja koolitused	8 õigekeelsus	13 klienditeenindus	3 ehituse ja tehnikaalased koolitused
31 ehitus (sh ökoehitus)	8 seto keel	12 puutööndus	3 ehitus
31 arhiivindus	8 pagari tehnoloogiad	12 hügieenikoolitus	2 riigihangete läbiviimine
30 tantsuoskused	8 massöör	12 asjaajamine	2 matkatreenerite koolitused
30 seto keel	8 lihatehnoloogiad	12 aiandus	2 massöör
30 erinevad meditsiinialased koolitused	8 fotograafia	11 soome keel	2 maksukoolitus
30 lapsevanemakoolitused	7 soome keel	11 esinemisoscused	2 loodusturismi alased koolitused
30 esmaabikoolitus	7 piimatehnoloogiad	10 suhtlemine meediaga	2 lapsevanemakoolitused
29 klienditeenindus	7 keraamika, savi,	10 esmaabikoolitus	2 klienditeenindus

	skulptuur		
28 aiandus	7 autojuhtimisoskuste omandamine	9 turismikorraldajate koolitused	2 käsitöö- ja kunstialased koolitused
26 mahepõllundus	6 metall	9 tantsuoskused	2 giidide koolitused
25 sekretäritöö	6 hügieenikoolitus	9 sekretäritöö	2 esmaabikoolitus
25 pagari tehnoloogiad		9 metallitöötlemine (käsitöö)	1 tantsuoskused
24 puutööndus		9 keraamika, savi, skulptuur	1 refleksoloogia ehk punktiteraapia
23 lihatehnoloogiad		9 avalik esinemine	1 põllumajandusliku tootmisega seotud koolitused
23 allergiate, tervisliku toitumise koolitused		8 loodusturismi alased koolitused	1 pilliõpe
22 hügieenikoolitus		8 lapsevanemakoolitused	1 pedagoogika ja sotsiaaltöö alased koolitused
21 soome keel		8 joonistamine-maalimine	1 kokkade koolitused
21 maksukoolitus		8 arhiivindus	1 kelnerite koolitus
21 loodusturismi alased koolitused		7 suhtekorraldus	1 joonistamine-maalimine
20 jooga		7 pedagoogika ja sotsiaaltöö alased koolitused	1 hügieenikoolitus
20 giidide koolitused		7 metsandus	1 hooldusõe, sotsiaalhooldaja, põetaja koolitused
19 piimatehnoloogiad		7 kelnerite koolitus	1 allergiate, tervisliku toitumise koolitused
18 turismikorraldajate koolitused		7 fotograafia	1 aiandus
18 keraamika, savi, skulptuur		6 turismiarendajate koolitused	
18 joonistamine-maalimine		6 kalandus	
17 võimlemine		6 allergiate, tervisliku toitumise koolitused	
17 eesti keele oskused			
16 pallimängud			
15 õigekeelsus			
15 turismiarendajate koolitused			
15 refleksoloogia ehk punktiteraapia			
15 metallitöötlemine (käsitöö)			
15 massöör			
15 kirjalik väljendusoskus			
15 fotograafia			
14 kelnerite koolitus			
12 metsandus			
12 kalandus			
12 autojuhtimisoskuste omandamine			
11 riigihangete läbiviimine			
11 matkatreenerite koolitused			
9 loomakasvatussaaduste tootmine ja turustamine			

8 natura- alade hooldamine			
7 alternatiivmeditsiin			
6 telefonimüük			
6 saksa keel			
5 VET meditsiin			
4 pilliõpe			
4 masinaehitus			

6.2 Sihtrühmade täiendkoolituse vajadus

Ka sihtrühmade puhul on järjestatud vastavast koolitusest huvitatud vastajate arv. Esmajärjekorras tuleks tähelepanu pöörata teemadele, mida pidas oluliseks vähemalt 2/3 vastanutest. Sõltuvalt meetodist on mõnede oskuste arendamisel efektiivne väiksem koolitusrühm või kasutada nõ õpipoisi meetodit. Samuti võib korraldada mitmeid koolitusi ühiselt erineva valdkonna inimestele.

6.2.1 Haldus- ja arendustöötajad

Kokku oli vastajate hulgas 15 haldus- ja arendustöötajat, kellest 13 pidasid kõigist koolitustest tähtsaimateks enesekindluse tõstmist ja stressiga toimetulekut, peaaegu sama olulised olid arvutioskuste ja inglise keele oskuste parandamine, organisatsioonijuhtimine, suhtlemisoskused, projektijuhtimine ja strateegiline juhtimine. Esimeste koolituste seas võiks pakkuda arendustöötajatele koolitusi, mida on nimetanud 10-13 vastajat. Uuringu tulemuste põhjal on nendeks koolitusteks huvilisi arengutöötajate seas piisavalt vähemalt ühe koolitusrühma moodustamiseks.

	tööandja või töötaja
töötaja	9
tööandja	6
kokku	15

Koolituse teema	Koolitust vajavate vastajate arv
enesekindluse tõstmine, oskus esitada oma töö tulemusi kõige paremini	13
stressiga toimetulek	13
arvutioskused	12
organisatsioonijuhtimine	12
inglise keel	12
avalik esinemine	11
suhtekorraldus	11
meeskonnatöö, koostööoskuste arendamine	11
konfliktidega toimetulek, konfliktide lahendamise oskus	11
dokumendihaldus	11

esinemisoskused	10
suhtlemine meediaga	10
suhtlemistreeningud	10
enese motiveerimine	10
strateegiline juhtimine	10
projektide kirjutamine ja juhtimine	10
arhiivindus	9
asjaajamine	9
efektiivne ajaplaneerimine	8
vene keel	8
seto kombestik	7
seto traditsioonid	7
raamatupidamisoskused	7
turundus, müügi oskused	7

6.2.2 Sotsiaaltöötajad

Sotsiaaltöötajaid osales uuringus kokku 8, kellest suurem osa pidas kõige tähtsamaks konfliktijuhtimise ja suhtlemisoskuste arendamise alaseid täiendkoolitusi. Veidi vähem nimetati stressiga toimetulekut, projektimajandust ja erialast- hooldusõe, sotsiaaltöötaja, põetaja koolitusvajadust. Projektide koolitusi nimetasid ka paljude teiste valdkondade vastajad, seega on võimalik komplekteerida ühiseid koolitusrühmi.

	tööandja või töötaja
töötaja	7
tööandja	1
kokku	8

Koolituse teema	Koolitust vajavate vastajate arv
konfliktidega toimetulek, konfliktide lahendamise oskus	7
suhtlemisoskused	6
stressiga toimetulek	5
hooldusõe, sotsiaalhooldaja, põetaja koolitused	5
projektide kirjutamine ja juhtimine	5
arvutioskused	4
pedagoogika- sotsiaaltöö alased koolitused	4

6.2.3 Haridustöötajad

Haridustöötajaid oli uuringusse kaasatud 18, kellest peaaegu kogu grupp vajaks arvutialast täiendõpet. 2/3 jaoks on väga tähtis inglise keele, konfliktide lahendamise ja projektide kirjutamise ja juhtimise oskuste parandamine. Peaaegu sama oluliseks peetakse ka erialaseid teadmisi, avalikku esinemisoskust ja stressiga toimetulekut.

	tööandja või töötaja
töötaja	15
tööandja	3
kokku	18

Koolituse teema	Koolitust vajavate vastajate arv
arvutioskused	17
Inglise keel	12
konfliktidega toimetulek, konfliktide lahendamise oskus	12
projektide kirjutamine ja juhtimine	12
pedagoogika ja sotsiaaltöö alased koolitused	11
avalik esinemine	11
stressiga toimetulek	11
organisatsioonijuhtimine	10
käsitöö- ja kunstialased koolitused	10
meeskonnatöö, koostööoskuste arendamine	9
seto kultuuri alased koolitused	9
esinemisoskused	9
suhtlemistreeningud	9
suhtekorraldus	8
suhtlemine meediaga	8
enesekindluse tõstmine, oskus esitada oma töö tulemusi kõige paremini	8
tantsuoskused	8
strateegiline juhtimine	7

6.2.4 Kultuuritöötajad

Kultuuritöötajaid oli uuringus 13, kelle suurimad prioriteetid koolituste osas olid enesekindluse tõstmine, erinevad käsitöö- ja kunstialased koolitused, seto kultuuri alased koolitused, aga samuti projektijuhtimine ja arvutioskused. Esile tuleb huvi vene keele oskuste parandamise vastu. Järgnevaid on võimalik lugeda tabelist.

	tööandja või töötaja
töötaja	11
tööandja	2
kokku	13

Koolituse teema	Koolitust vajavate vastajate arv
enesekindluse tõstmine, oskus esitada oma töö tulemusi kõige paremini	10
arvutioskused	9
seto kultuuri alased koolitused	9
käsitöö- ja kunstialased koolitused	9

projektide kirjutamine ja juhtimine	9
vene keel	8
avalik esinemine	7
meeskonnatöö, koostööskuste arendamine	7
stressiga toimetulek	7
inglise keel	7
strateegiline juhtimine	7
suhtlemine meediaga	6
efektiivne ajaplaneerimine	6
konfliktidega toimetulek, konfliktide lahendamise oskus	6
seto traditsioonid	6
turismialased koolitused	6
enese motiveerimine	6
dokumendihaldus	6
arhiivindus	6

6.2.5 Teenindus, turism (majutus, toitlustus, aktiivne puhkus), kaubandus

Teenindusvaldkonnast oli kokku 23 vastajat, siia on kokku võetud turismi, kaubanduse ja teenuste pakkujad. Sarnaselt eenevate sihtrühmadega on palju nimetatud baasoskusi (arvuti, inglise keel) ja isiksusliku arengu oskusi (nt konflikti-, stressijuhtimine). Lisaks eelnevatele on vajalikud erialaspetsiifilised hügieenikoolitus, klienditeenindus, kokandusalased koolitused ning seto kultuuri alane õpe.

	töötaja	tööandja	ettevõtte töötaja ja juht	kokku
teenindus	8		1	9
majutus- toitlustus- aktiivnepuhkus	4	3	5	12
kaubandus	2			2
kokku	14	3	6	23

Koolituse teema	Koolitust vajavate vastajate arv
arvutioskused	14
inglise keel	13
konfliktidega toimetulek, konfliktide lahendamise oskus	13
stressiga toimetulek	13
enese motiveerimine	13
enesekindluse tõstmine, oskus esitada oma töö tulemusi kõige paremini	12
hügieenikoolitus	12
seto kultuuri alased koolitused	11
seto toit	11
klienditeenindus	11
kokkade koolitused	11
vene keel	10
meeskonnatöö, koostööskuste arendamine	10
ettevõtte raamatupidamine	10

turundus, müügiioskused	10
strateegiline juhtimine	10
projektide kirjutamine ja juhtimine	10
efektiivne ajaplaneerimine	9

6.2.6 Põllumajanduslik tootmine

Põllumajandusliku tootmise valdkonnast oli uuringus 13 vastajat. Arvutioskustega võrdselt tähtsaks peetakse erialaste sisuliste oskuste omandamist ja täiendamist. Väga tähtsana tõusevad esile ettevõtlusalased koolitused- ettevõtte juhtimine, raamatupidamine, projektide kirjutamine ja juhtimine. Sarnaselt eelneva valdkonnaga on suur huvi ka toitlustusalaste koolituste vastu, samuti käsitöö- ja kunstialaste koolituste vastu. Lisaks on nimekirjas ülevalpool isiksusliku arengu koolitused ja seto kultuuri alased koolitused.

	tööandja või töötaja
töötaja	4
tööandja	1
ettevõtte töötaja ja juht	8
kokku	13

Koolituse teema	Koolitust vajavate vastajate arv
arvutioskused	11
põllumajandustootmise arendamisega seotud koolitused	11
ettevõtte juhtimine	11
inglise keel	10
asutuse ettevõtte raamatupidamine	10
projektide kirjutamine ja juhtimine	10
toitlustusalased koolitused	9
käsitöö- ja kunstialased koolitused	9
efektiivne ajaplaneerimine	8
konfliktidega toimetulek, konfliktide lahendamise oskus	8
stressiga toimetulek	8
seto kultuuri alased koolitused	8
seto toit	8
meeskonnatöö, koostööoskuste arendamine	7
pagaritehnoloogiad	7
lihatehnoloogiad	7
strateegiline juhtimine	7
suhtlemistreeningud	6
lapsevanemate koolitused	6
seto keel	6
seto kombestik	6
seto traditsioonid	6
kokkade koolitused	6
energiakasutus (alternatiivenergeetika)	6
ehitus (traditsioonilised ehitusmaterjalid)	6

rahvusvahelised suhted	6
enese motiveerimine	5
soome keel	5
piimatehnikad	5
Tekstiilitehnikad (kangakudumine, heegeldamine, kudumine)	5
puutööndus (käsitöö)	5
aiandus	5
ettevõtlusega alustamine	5
turundus, müügiioskused	5
läbirääkimistehnikad	5

6.2.7 Metsa- ja puidutööstus, muu tootmine, ehitus

Metsa- ja puidutööstuse, ehituse ja muu tootmise valdkonnast oli kokku 16 vastajat. Lisaks arvutioskusele on suur huvi energeetika ning ehituse, sh ökoehituse alaste koolituste vastu. Samuti ettevõtte raamatupidamine, juhtimine, müügiioskused ja turundus, projektimajandus ning seto kultuuri alased koolitused.

	tööandja või töötaja
töötaja	4
tööandja	3
ettevõtte töötaja ja juht	9
kokku	16

Koolituse teema	Koolitust vajavate vastajate arv
arvutioskused (algajad, Autocad)	12
energiakasutus (sh alternatiivenergeetika)	10
ehitus (sh ökoehitus)	8
asutuse ettevõtte raamatupidamine	8
turundus, müügiioskused	8
seto kultuuri alased koolitused	7
seto toit	7
ettevõtte juhtimine	7
läbirääkimistehnikad	7
projektide kirjutamine ja juhtimine	7
inglise keel	6
põllumajandustootmise arendamisega seotud koolitused	6
ettevõtlusega alustamine	6

6.2.8 Käsitöönduslik tootmine

Käsitööndusliku tootmise valdkonnast oli 6 vastajat. Vajalikuks peetakse seto kultuuri, erinevaid kunsti- ja käsitööalaseid koolitusi, sama tähtis oleks ka raamatupidamine. Järgnevat loetelu on võimalik jälgida tabelist. Väikese sihtrühma puhul tasub lähtuvalt

koolitustemaatikast valida koolitusmeetod, nt käsitöö ja kunstialaseid koolitusi on tulemuslikum läbi viia väikestes rühmades või nõ õpipoisi meetodil, kuid nt jätkuva põllumajandustootmise arendamise huvi korral võib liituda teiste valdkondade huvirühmadega.

	tööandja või töötaja
töötaja	3
ettevõtte töötaja ja juht	3
kokku	6

Koolituse teema	Koolitust vajavate vastajate arv
seto kultuuri alased koolitused	5
käsitöö- ja kunstialased koolitused	5
asutuse ettevõtte raamatupidamine	5
seto kombestik	4
meeskonnatöö, koostööoskuste arendamine	4
seto toit	4
põllumajandustootmise arendamisega seotud koolitused	4
ettevõtte juhtimine	4
strateegiline juhtimine	4
arvutioskused	3
vene keel	3
konfliktidega toimetulek, konfliktide lahendamise oskus	3
seto traditsioonid	3
tekstiilitehnoloogiad (kangakudumine algajatest kuni meistriklassini, vööpunumine, viltimine)	3
aiandus	3
rahvusvahelised suhted	3
projektide kirjutamine ja juhtimine	3

6.2.9 Lastega kodus

Lastega kodus olevaid vanemaid oli uuringusse kaasatud 11. Neist 9 vajavad arvutialast täiendkoolitust, suur huvi on seto kultuuri alaste koolituste vastu. Samuti võib pakkuda neile lapsevanematele suunatud, enesekindluse tõstmise, konfliktijuhtimise ja inglise keele oskuste parandamise koolitusi.

	tööandja või töötaja
töötaja	11
kokku	11

Koolituse teema	Koolitust vajavate vastajate arv
arvutioskused	9

seto kultuuri alased koolitused	8
lapsevanemate koolitused	7
enesekindluse tõstmine, oskus esitada oma töö tulemusi kõige paremini	7
konfliktidega toimetulek, konfliktide lahendamise oskus	7
inglise keel	7
põllumajandustootmise arendamisega seotud koolitused	6
meeskonnatöö, koostööoskuste arendamine	6
enese motiveerimine	6
tantsuoskused	6
seto kombestik	6
aiandus	5
toitlustusalased koolitused	5
kokkade koolitused	5
allergiatega ja tervisliku toitumisega seotud koolitused	5
stressiga toimetulek	5
seto toit	5
mahepõllundus	4
ettevõtlusega alustamine	4
turundus, müügiioskused	4
käsitöö- ja kunstialased koolitused	4
pedagoogika ja sotsiaaltöö alased koolitused	4
turismialased koolitused	4
efektiivne ajaplaneerimine	4
jooga	4
seto keel	4

6.3 Töötajate-tööandjate täiendkoolituse vajadus

Töötajate ja tööandjate võrdlevast tabelist on võimalik näha, milliseid koolitusi pidasid olulisemaks töötajad ja milliseid tööandjad. Üsna sarnaselt arvatakse, et eelkõige tuleks parandada arvutioskusi, inglise keele, samuti projektide kirjutamise ja juhtimise oskusi. Tähelepanuväärseks võib pidada, et need ettevõtjad, kes on samal ajal nii töötajad kui juhid ei ole esimese kümne seas nimetanud ühtegi isiksusliku arengu koolitust. Selle asemel on nende vajaduste järjestuses märgata üsna ratsionaalseid koolitusi- tehnika, energeetika, ehitus, põllumajandustootmine, raamatupidamine ja ärijuhtimine. Ka turundusalane enesetäiendamine on teistest olulisem ettevõtte töötaja-juhi jaoks.

Seevastu nii töötajad kui tööandjad on välja toonud esimestena pehmemaid koolitusi: nii stressi- kui konfliktijuhtimise koolitused. Töötajad on pidanud teistest koolitustest tähtsamaks veel meeskonnatööoskuste parandamist, samas tööandjad hindavad olulisemaks suhtlemisoskuste ja motivatsiooni tõstmise koolitusi. Tööandjate hinnangutes on märgata ettevõtte/asutuse juhtimisega seotud oskuste-teadmiste täiendamise vajadust, nii on tööandjatel 3. kohal ajaplaneerimine, 8. kohal organisatsioonijuhtimine, 11. kohal strateegiline planeerimine. Oluline erinevus on seto kultuuri alaste koolituste asukohal

pingereas: töötajate jaoks on rahvakultuurikoolitused kõigi nimetatute hulgast lausa 6. kohal, seto toit 10., kombestik 13. ja traditsioonid 15.kohal. Ettevõtte töötaja-juht on nimetanud seto kultuuri alaseid teadmisi-oskusi 13. ja seto toitu 18.koolitusena, samas tööandjate jaoks on seto kultuuri koolitused koguni 30. kohal.

Samas võib töötajate esimese 30 koolituse seast leida nii ettevõtte juhtimist, raamatupidamist, ajajuhtimist, strateegilist planeerimist.

	vastajate arv
töötaja	79
tööandja	19
ettevõtte töötaja ja juht	26
Kokku	124

Töötajad	Tööandjad	Ettevõtte töötaja ja juht
59 arvutioskused	16 arvutioskused	17 arvutioskused
49 enesekindluse tõstmine, oskus esitada oma töö tulemusi kõige paremini	16 projektide kirjutamine ja juhtimine	17 erinevad ehituse ja tehnikaalased koolitused
45 inglise keel	16 efektiivne ajaplaneerimine	16 energiakasutus (alternatiivenergeetika)
45 konfliktidega toimetulek, konfliktide lahendamise oskus	15 inglise keel	14 inglise keel
44 suhtlemisoskused	15 konfliktidega toimetulek, konfliktide lahendamise oskus	14 projektide kirjutamine ja juhtimine
44 erinevad seto kultuuri alased koolitused	15 suhtlemisoskused	14 äri ja ettevõtlusega seotud teadmised
41 stressiga toimetulek	15 stressiga toimetulek	14 põllumajandusliku tootmisega seotud koolitused
39 meeskonnatöö, koostööoskuste arendamine	15 enese motiveerimine	14 ehitus (sh ökoehitus)
37 projektide kirjutamine ja juhtimine	14 organisatsioonijuhtimine	13 raamatupidamisoskused
36 seto toit	14 dokumendihaldus	13 ettevõtte juhtimine
35 erinevad käsitöö- ja kunstialased koolitused	13 strateegiline juhtimine	13 asutuse/ettevõtte raamatupidamine
33 seto kombestik	13 suhtlemistreeningud	12 stressiga toimetulek
31 enese motiveerimine	12 meeskonnatöö, koostööoskuste arendamine	12 erinevad seto kultuuri alased koolitused
31 seto traditsioonid	12 avalik esinimine	12 erinevad turundusalased koolitused
29 äri ja ettevõtlusega seotud teadmised	12 esinemisoskused	12 turundus, müügiioskused
28 organisatsioonijuhtimine	12 suhtlemine meediaga	11 konfliktidega toimetulek, konfliktide lahendamise oskus
28 avalik esinimine	11 enesekindluse tõstmine, oskus esitada oma töö tulemusi kõige paremini	11 suhtlemisoskused

27 efektiivne ajaplaneerimine	11 raamatupidamisoskused	11 seto toit
27 raamatupidamisoskused	11 ettevõtte juhtimine	11 erinevad käsitöö- ja kunstialased koolitused
27 vene keel	11 erinevad turundusalased koolitused	11 erinevad toitlustusalased koolitused
26 asutuse/ettevõtte raamatupidamine	11 turundus, müügioskused	10 meeskonnatöö, koostööoskuste arendamine
26 põllumajandusliku tootmisega seotud koolitused	11 suhtekorraldus	10 seto kombestik
26 pedagoogika ja sotsiaaltöö alased koolitused	11 asjaajamine	9 efektiivne ajaplaneerimine
26 hooldusõe, sotsiaalhooldaja, põetaja koolitused	11 arhiivindus	9 seto traditsioonid
25 erinevad toitlustusalased koolitused	10 äri ja ettevõtlusega seotud teadmised	9 erinevad turismialased koolitused
24 ettevõtte juhtimine	10 läbirääkimistehnikad	9 läbirääkimistehnikad
24 strateegiline juhtimine	10 ettevõtlusega alustamine	9 rahvusvahelised suhted
24 tekstiilitehnoloogiad	9 asutuse/ettevõtte raamatupidamine	8 suhtlemistreeningud
23 erinevad turismialased koolitused	9 rahvusvahelised suhted	8 vene keel
23 esinemisoskused	8 erinevad seto kultuuri alased koolitused	8 klienditeenindus
23 suhtlemine meediaga	7 seto toit	7 enese motiveerimine
22 dokumendihaldus	7 seto kombestik	7 strateegiline juhtimine
22 suhtekorraldus	7 seto traditsioonid	7 tekstiilitehnoloogiad
22 erinevad meditsiinialased koolitused	7 erinevad toitlustusalased koolitused	7 kokkade koolitused
21 erinevad turundusalased koolitused	7 erinevad turismialased koolitused	7 seto keel
21 suhtlemistreeningud	7 esmaabikoolitus	7 aiandus
21 lapsevanemakoolitused	7 klienditeenindus	7 pagari tehnoloogiad
20 ettevõtlusega alustamine	7 sekretäritöö	7 lihatehnoloogiad
20 kokkade koolitused	6 vene keel	7 maksukoolitus
20 aiandus	6 pedagoogika ja sotsiaaltöö alased koolitused	6 enesekindluse tõstmine, oskus esitada oma töö tulemusi kõige paremini
19 asjaajamine	6 erinevad meditsiinialased koolitused	6 organisatsioonijuhtimine
18 turundus, müügioskused	6 maksukoolitus	6 ettevõtlusega alustamine
18 seto keel	5 kokkade koolitused	6 mahepõllundus
18 esmaabikoolitus	5 hooldusõe, sotsiaalhooldaja, põetaja koolitused	6 soome keel
18 mahepõllundus	5 seto keel	6 turismikorraldajate koolitused
18 puutööndus	5 lapsevanemakoolitused	6 metsandus
17 läbirääkimistehnikad	5 hügieenikoolitus	5 dokumendihaldus
17 arhiivindus	5 eesti keele oskused	5 esmaabikoolitus
17 allergiate, tervisliku toitumise koolitused	5 õigekeelsus	5 hügieenikoolitus
16 pagari tehnoloogiad	4 põllumajandusliku	5 piimatehnoloogiad

	tootmisega seotud koolitused	
15 rahvusvahelised suhted	4 erinevad ehituse ja tehnikaalased koolitused	4 esinemisoskused
15 sekretäritöö	4 energiakasutus (alternatiivenergeetika)	4 asjaajamine
15 lihatehnoloogiad	4 ehitus (sh ökoehitus)	4 lapsevanemakoolitused
14 erinevad ehituse ja tehnikaalased koolitused	4 allergiate, tervisliku toitumise koolitused	4 puutööndus
14 klienditeenindus	4 soome keel	4 loodusturismi alased koolitused
13 energiakasutus (alternatiivenergeetika)	4 loodusturismi alased koolitused	4 giidide koolitused
13 ehitus (sh ökoehitus)	4 turismikorraldajate koolitused	4 turismiarendajate koolitused
13 loodusturismi alased koolitused	4 turismiarendajate koolitused	4 metallitöötlemine (käsitöö)
13 giidide koolitused	4 riigihangete läbiviimine	4 kalandus
13 piimatehnoloogiad	3 erinevad käsitöö- ja kunstialased koolitused	4 masinaehitus
13 keraamika, savi, skulptuur	3 giidide koolitused	3 avalik esinemine
13 joonistamine-maalimine	3 refleksoloogia ehk punktiteraapia	3 suhtlemine meediaga
13 massöör	3 matkatreenerite koolitused	3 suhtekorraldus
12 hügieenikoolitus	2 mahepõllundus	3 arhiivindus
12 refleksoloogia ehk punktiteraapia	2 pagari tehnoloogiad	3 sekretäritöö
11 soome keel	2 puutööndus	3 keraamika, savi, skulptuur
11 eesti keele oskused	2 keraamika, savi, skulptuur	3 joonistamine-maalimine
11 fotograafia	2 joonistamine-maalimine	3 kelnerite koolitus
9 õigekeelsus	2 metallitöötlemine (käsitöö)	2 pedagoogika ja sotsiaaltöö alased koolitused
9 metallitöötlemine (käsitöö)	2 massöör	2 erinevad meditsiinalased koolitused
9 kelnerite koolitus	2 fotograafia	2 allergiate, tervisliku toitumise koolitused
8 maksukoolitus	2 kelnerite koolitus	2 fotograafia
8 turismikorraldajate koolitused	2 kalandus	2 riigihangete läbiviimine
7 turismiarendajate koolitused	2 loomakasvatussaaduste tootmine ja turustamine	2 matkatreenerite koolitused
7 alternatiivmeditsiin	2 natuura- alade hooldamine	2 loomakasvatussaaduste tootmine ja turustamine
6 kalandus	1 tekstiilitehnoloogiad	2 natuura- alade hooldamine
6 matkatreenerite koolitused	1 aiandus	1 eesti keele oskused
5 metsandus	1 lihatehnoloogiad	1 õigekeelsus
5 riigihangete läbiviimine	1 piimatehnoloogiad	
5 loomakasvatussaaduste tootmine ja turustamine	1 metsandus	
5 VET meditsiin		
4 natuura- alade hooldamine		

7. Kokkuvõte

Küsitluse eesmärk oli koguda infot Setomaa asutustes, ettevõtetes ja mtü-des töötavate inimeste koolitusvajaduse kohta.

Küsitluse läbiviimine oli mitmeti kasulik – ühelt poolt oli see vastastikune infovahetus, kus saadi teada inimeste vajaduste kohta ning jagati teavet koolitustegevuse käivitamise kohta Setomaal. Lisaks toimus küsitlus paljude jaoks nõ arenguvestlusena, paljude vastajate tagasisidest selgus, et nad mõtlesid küsitlusele vastamise jooksul teemale (koolitustele), millele varem ei olnud tähelepanu pööranud. Saadi teada enda jaoks arendamist vajavaid valdkondi ning saadi julgustust edaspidi huvipakkuvaid koolitusi ise üles otsima hakata. Samuti leiti, et koolituste korraldamine piirkonnas oleks väga vajalik. Seda kinnitab ka töötajate vastuste analüüs, kus koolitustest osavõtmist takistavate asjaoludena nimetas 1/3 vastajatest „kaugust“ - koolitused toimuvad enamasti kaugel, üle poole vastajatest nimetas takistusena „aega“ ehk ajapuudusel jääb kõige sagedamini osalemata.

Juhtide hinnangul on nad oma töötajatega üsna rahul, eriti töötajate motivatsiooni ja lojaalsusega, töötajad on vastutulelikud ning ei karda võtta lisäülesandeid. Samuti on juhid teadlikud töötajate suurest koormusest ning üsna madalast palgatasemest Setomaa tööturul tervikuna, kuid väikese konkurentsi tõttu pakutavate töökohtade osas ei pea tööandjad liigselt pingutama motiveerivate tingimuste loomisel, kuna töötajad soovivad üldiselt olemasolevast töökohast kinni hoida. Sama kehtib ka töötajate puhul - häid töötajaid, kel oleks erialased teadmised ja kogemused, hea tervis ja töötahe ei ole tööandjate hinnangul tööturul vabalt liikumas, seega tunnevad ka töötajad end oma kohal täiesti või pigem kindlalt. 2/3 vastajatest leidis, et ei näe võimalust lähema 12 kuu jooksul töökohta kaotada ning 1/3 arvas optimistlikult, et leiaks soovi korral kolme kuu jooksul sellise uue töökoha, mis sobiks nii ametioskuste, kogemuste kui töötingimuste (töötasu, tööaeg, töökoha kaugus jne) poolest.

Sarnane rutiin ja seisak tööturul on ilmselt põhjustatud vähesest konkurentsist ning vähesest koolitustegevusest. Koolitused ja koolitamine ei ole juhtide jaoks eriti oluline teema: valdavalt ei leidnud juhid aega või ei soovinud küsimustikule vastata, kuigi küsitlust tutvustati ettevõtete/asutuste koolitusplaani koostamise jaoks vajaliku info kogumisena. Võib oletada, et üldiselt ei ole juhid teadlikud, et töötajate koolitamise kaudu panustatakse kogu organisatsiooni arengusse, kuna tõuseb iga töötaja antav lisaväärtus ettevõtte eesmärkide saavutamisel. Lisaks tõuseb töötajate motivatsioon ja ka lojaalsus ei kao kuhugi. Ettevõtete konkurentsivõime tõusuga tõuseb kogu piirkonna väärtus ning töötajate suurem liikumine ametikohtade või asutuste/ettevõtete vahel aitab organisatsioone hoopis tugevdada, sest nõ

heade töötajate liikumisega liiguvad nende kogemused ja töökultuur. Oluline on aidata hoida häid töötajaid lähipiirkonnas, mitte vaid ühes ettevõttes või asutuses, võimalused on nt pakkuda töötajatele suuremat vastutust tööülesannete täitmisel ning toetavat suhtumist koolitustel osalemisel, see tähendaks töötajate koormuse vähendamist tööalase enesetäiendamise aja arvelt. Juhtidele esitatud küsimuse- milliste isiksuseomaduste ja oskustega töötajatel oleks eeliseid töökoha saamisel nende organisatsioonis – vastuses pidas enamus tähtsaks õppimis- ja arenemisvõimet, töökust, suhtlemis- ja koostööoskusi, head ajaplaneerimist, võõrkeelteoskusi- need oskused on omandatavad ainult teadliku ja järjepideva harjutamise tulemusel. Koolitustegevus aga ongi treening, kus erinevaid õppimisviise kasutades on võimalik ennast edasi arendada.

Lisa 1. Vastajate koolitushuvide loetelud

Töötajate küsimusele nr 5 (Milline loetletud koolitustest oleks Teie puhul kõige tulemuslikum, kui Teil tekiks vajadus või soov leida endale Setomaal uus töökoht või vahetada töökohta?) oli vastajal võimalus lisada vabas vormis oma arvamus. Järgnevalt on välja toodud uue erialad/kutsed ja konkreetset kursused. Lisa 1 lõpus on kirja pandud vastajate poolt tehtud ettepanekud koolituste korraldamiseks.

Uued kutsed/erialad, mis huvitaksid:

- Kultuurikorraldus 2
- Noorsootöö, huvijuhtimine 3
- Sotsiaaltöö, sotsiaalpedagoogika 6
- Eripedagoogika
- Hooldusõde
- Psühholoogia
- Müügioskused, müügikorraldus 2
- Klienditeenindus 2
- Ökoehitus 2
- Alternatiivenergeetika, tuuleenergia, bioenergia, biokütused 2
- Ehitus 2
- Keevitamine 2
- Sekretäritöö-asjaajamine 3
- Raamatupidamine 4
- Vanglaametnik
- Politseinik
- Juuksur
- Puutöö 2
- Sepatöö
- Sisekujundus, disain 2
- Maastikuarhitektuur
- Maaturism, taluturism 2
- Turismikorraldus
- Alternatiivmeditsiin
- Muuseumi varahoidja
- Haljastus, aia planeerimine, aiandus 5
- Mesindus 2
- Kokandus 3
- Etnograafia
- Põllumajandus 2
- Metsamajandus
- Raamatukogundus

Konkreetset kursused, mis huvitavad:

- Giidide jätkukoolitus (4 a tagasi olnutele) 2
- Liikumismängud
- Rooside kasvatamine ja hooldamine
- Pilates
- Kuidas muuta õppetööd lastele huvitavamaks
- Tervisliku menüü koostamine, kaloraaz
- Koristamine
- Orienteerumine
- Ujumine
- Seltskonnatants
- Kõhutants
- Idamaised võitluskunstid
- Probleemsete laste käitumispühholoogia
- Värvipsühholoogia

- Säätlik energiatarbimine
- Arvutigraafika, veebidisain, photoshop 3
- Arvuti algõpe 3
- Excel, raamatupidamine
- Meremõrra püük
- Ideede koolitus- kuidas saada häid ideid
- Etiketikoolitus
- Teraviljakasvatus
- Ravivõimlemine

Keeled:

- Inglise keel
 - Suhtlusel- vestlusel põhinev 4
 - Algkursus 2
 - Edasijõudnutele
 - Ärikeeel
- Prantsuse keel- alg
- Rootsi keel
- Seto keel
- Hiina keel
- Itaalia keel

Seto kultuur:

- Üldteadmised, et oskaks teisi informeerida
- Seto ajalugu
- Seto laul
- Religioon
- Rahvalikud tantsud 2
- Seto toidu meistrikläss

Käsitöö:

- Seto käsitöö põimimine mittetraditsiooniliste tehnikatega
- Kangakudumine 5
- Kangakudumise meistrikläss (edasijõudnutele)
- Vaibakudumine
- Mööbli restaureerimine
- Vitstest korvi punumine 2
- Rahvariiete valmistamine
- Klaasivitraaž
- Portselanimaal
- Tekstiili restureerimine
- Viltimine 2
- Looduslikest materjalidest meenete valmistamine
- Maalimine
- Fotograafia
- Õmblemine 4
- Käsitöötehnikad
- Materjalitehnikad
- Trükitehnika
- Kudumine
- Heegeldamine
- Punumine

Töötajate ettepanekud koolituste korraldamisel

- Et koolitused ei kattuks
- Pikemad tsüklid
- Koolitused võiks toimuda talvekuudel
- Koolitusteks sobiks õhtune aeg
- Sobiks 10-17

Lisa 2. Küsimustikud

Töandjate küsimustik

SETOMAA KOOLITUSVAJADUSE UURING

Pöördume Teie poole seoses Setomaa koolitusvajaduse uuringuga. Palju on arutletud selle üle, kas tööjõud vastab tööturu nõuetele või mitte. Nii huvitabki meid TEIE NÄGEMUS: milline on olukord Setomaa tööturul, kui terav on vajadus töötajaskonna uute oskuste järele, milliseid pädevusi peaks töötajatel arendama jne.

Kui vastusevariandid on meie poolt välja pakutud, siis paluksime Teie arvamusele kõige lähedasemat varianti tähistavale numbrile tõmmata joon alla või tõsta see esile (kasutades nt punast tooni). Tabeli puhul palume vastust igal real.

1. Teie asutuse/ettevõtte/mtü asukoht

- 1 Meremäe vald
- 2 Misso vald
- 3 Mikitamäe vald
- 4 Värska vald
- 5 Muu, nimeta:

2. Teie asutuse/ettevõtte/mtü töötajate arv

.....

3. Kui Te peaksite hindama olukorda Setomaa tööturul tervikuna (töötajaskonna kvaliteet, uute töökohtade loomine, ettevõtluse arengu perspektiivid, tööhõive tase, töötuse määr, jne), siis millise hinde Te paneksite?

1	2	3	4	5	6	7
Väga halb						Väga hea

4. Kuivõrd allpool toodud väited väljendavad Teie arvamust Teie asutuse tööturu olukorra kohta. Kuivõrd Te nõustute toodud väidetega. Palun märkige igal real (joonige alla või kasutage punast tooni) number (1,2,3 või 4), mis kõige enam ühtib Teie arvamusega.

	Jah	Pigem jah	Pigem ei	Ei
4.1 Meie asutuse/ettevõtte inimesed on tublid töötajad	1	2	3	4
4.2 Töötajate oskused ja isiksuseomadused vastavad vajadustele ja esitatavatele nõuetele	1	2	3	4
4.3 Meie asutuse/ettevõtte/mtü töötajad ei ole üldjuhul (palga osas) alahinnatud	1	2	3	4
4.4 Setomaal on võimalik saada koolitust, mis tõstab meie asutuse/ettevõtte konkurentsivõimet	1	2	3	4

5. Kui peaksite nimetama kolm tööturu põhiprobleemi Teie asutuses/ettevõttes/mtü-s, siis mida Te tooksite esile?

- (a)
- (b)
- (c)

6. Kui peaksite hindama Teie asutuse/ettevõtte/mtü töötajaskonna tugevaid ja nõrku külgi, siis mida Te nimetaksite

	Asutuse/ettevõtte/mtü tööjõu tugevad küljed	Asutuse/ettevõtte/mtü tööjõu nõrgad küljed
(a)		
(b)		
(c)		
(d)		
(e)		

7. Milliste oskuste ja isiksuseomadustega töötajatel oleks Teie asutuses/ettevõttes/mtü-s töökoha saamisel eeliseid?

8. Millistes tegevusvaldkondades oleks Teie asutuses/ettevõttes/mtü-s otstarbekas rakendada rohkem töötajaid? Kirjutage.

9. Kas ja millises valdkonnas on oodata Teie asutuses/ettevõttes/mtü-s uute töökohtade loomist?

10. Millist koolitust vajaksid Teie ettevõtte/asutuse/mtü töötajad eelkõige? Kas kutsealast, baasoskusi (arvuti, keeled jms), sotsiaalsed oskusi (suhtlemine, meeskonnatöö, enesekehtestamine) või muud?

Palume kirjutada võimalikult täpselt, kuna see teave on aluseks koolituskava koostamisel!
Sulgudes on ka lahti kirjutatud täpsemaid koolitusi- võib märgistada Teile sobivad **punasega!**

	Märkige ristiga Teie asutusele/ettevõttele vajalikud koolitused ning kus on ette nähtud, TÄPSUSTAGE!
BAASOSKUSED	
1. Arvutioskused (arvutiprogrammide tundmine jne)	
2. Eesti keele oskused(õigekeelsus, kirjalik väljendusoskus vms), TÄPSUSTAGE ...	
3. Võõrkeelte oskused, TÄPSUSTAGE, vajaduse järjekorras, milliste..... a b c	
4. Esmaabikoolitus	
SOTSIAALSED OSKUSED	
5. Suhtlemisoskused (esinemisoskused, avalik esinimine, suhtekorraldus,	

suhtlemine meediaga, suhtlemistreeningud, organisatsioonijuhtimine ehk tugeva ja motiveeritud meeskonna saavutamine) TÄPSUSTAGE...	
6. Meeskonnatöö, koostööoskuste arendamine	
7. Lapsevanema koolitused (lapse areng, perekool jne)	
8. Klienditeenindus	
ENESEARENDEUS	
9. Efektiivne ajaplaneerimine (oskus eristada olulist vähemolulisest ning oskus seada prioriteete)	
10. Enesekindluse tõstmine ja oskused esitada end või oma töö tulemusi kõige paremas valguses	
11. Konfliktidega toimetulek, konfliktide lahendamise oskus (oskus suhelda nii, et ei oleks kaotajaid)	
12. Stressiga toimetulek	
13. Enese motiveerimine	
14. Autojuhtimisoskute omandamine	
15. Liikumise ja spordialadega seotud koolitused (treeningnõustamine, pallimängud, tantsuoskused, jooga, võimlemine jne) TÄPSUSTAGE...	
16. Seto kultuuri alased kursused (seto keel, kombestik, traditsioonid, seto toitude valmistamine jne) TÄPSUSTAGE...	
KUTSEALANE	
17. Toitlustusalased koolitused (hügieenikoolitus, kelnerite, kokkade, pagari-, liha-, piimatehnoloogiate jne koolitused) TÄPSUSTAGE...	
18. Turismialased koolitused (giidide, matkatreenerite, turismiarendajate, turismikorraldajate, loodusturismi jne koolitused) TÄPSUSTAGE...	
19. Meditsiinalased koolitused (allergiatega, tervisliku toitumise, hooldusõe, sotsiaalhooldaja, põetaja, refleksoloogi ehk punktiterapeudi, massööri, VET-mediitsiini alased jne koolitused) TÄPSUSTAGE...	
20. Käsitöö- ja kunstialased koolitused (kunsti- ja käsitööoskuste omandamine ja arendamine jne), TÄPSUSTAGE...	
21. Pedagoogika ja sotsiaaltöö alased täiendkoolitused TÄPSUSTAGE...	

22. Ehituse ja tehnikaalased koolitused (energiakasutus, ehitus, masinaehitus, loodus- ja täppisteadused) TÄPSUSTAGE...	
23. Põllumajandusliku tootmisega seotud koolitused (mahepõllumundus, aiandus, metsandus, kalandus, naturaalade hooldamine, loomakasvatussaaduste tootmine ja turustamine jne) TÄPSUSTAGE...	
ETTEVÕTLUS ja JUHTIMINE	
24. Äri ja ettevõtlusega seotud teadmised (ettevõtluse alustamine, ettevõtte juhtimine, rahvusvahelised suhted) TÄPSUSTAGE...	
25. Raamatupidamisoskus (bilanss, asutuse/ettevõtte raamatupidane, majandusaasta aruanne, maksukoolitus, riigihangete läbiviimine) TÄPSUSTAGE...	
26. Turundusalased koolitused (turundus, müügioskused, läbirääkimised, telefonimüük jne), TÄPSUSTAGE...	
27. Strateegiline juhtimine (ettevõtte/asutuse eesmärkide püstitamine ja nende saavutamise oskused)	
28. Projektide kirjutamine ja juhtimine	
29. Dokumendihaldus (arhiivindus, asjaajamine, sekretäritöö) TÄPSUSTAGE...	
30. Midagi muud, TÄPSUSTAGE...	

SUUR TÄNU ABI EEST!

Töötajate küsimustik

SETOMAA KOOLITUSVAJADUSE UURING

1. Milline järgmistest seisunditest Teid põhiliselt iseloomustab, Kas Te olete ... ? - KAART 1.

AINULT ÜKS VASTUS!

1	töötav	
2	töötav (üli)õpilane	
3	töötav (invaliidsus)/pensionär	
4	töötu, tööd otsiv	→ JÄTKAKE KÜS.4
5	(üli)õpilane	→ JÄTKAKE KÜS.4
6	(invaliidsus)/pensionär	→ JÄTKAKE KÜS.4
7	lapsehoolduspuhkusel olija	→ JÄTKAKE KÜS.4
8	muudel põhjustel mittetöötav	
9	TÄPSUSTAGE _____	→ JÄTKAKE KÜS.4

KÜSI AINULT TÖÖTAVATELT:

2. Nii mõnigi töötav inimene ei tunne end tööl kuigi kindlalt, seda erinevatel põhjustel. Palun öelge, mida Te peate kõige OLULISEMATEKS põhjusteks, mille tõttu Te ei tunne end praegusel töökohal täiesti kindlalt? Valige kaardilt kuni 3 põhjust. - KAART 2. KUNI 3 VASTUST!

- 1 töökogemus ei ole piisav
 - 2 haridustase võiks olla kõrgem
 - 3 konkreetsed tööalased oskused-teadmised on ebapiisavad
 - 4 nõudlus töö järele, mida ma teen, kahaneb
 - 5 ebapiisav arvutioskus
 - 6 puudulik suhtlemisoskus
 - 7 ei piisa enesekindlusest ega oskusest esitada end/oma töö tulemusi kõige paremas valguses
 - 8 puudulik võõrkeelte oskus
 - 9 puudub teadmisi-oskusi tõendav tunnistus
 - 10 tervis ei ole kuigi hea
 - 11 "vale" soo tõttu
 - 12 "vale" vanuse tõttu
 - 13 lapse (laste) olemasolu tõttu
 - 14 midagi muud TÄPSUSTAGE!
-
- 15 tunnen end piisavalt kindlalt
 - 16 ei oska öelda

3. Kas Te peate võimalikuks, et lähima 12 kuu jooksul kaotate oma praeguse töökoha kas koondamise, asutuse/ ettevõtte sulgemise või mingi muu põhjuse tõttu? AINULT ÜKS VASTUS!

- 1 pigem jah, koondamise tõttu
 - 2 pigem jah, ettevõtte sulgemise tõttu
 - 3 pigem jah, mingil muul põhjusel
 - 4 pigem ei kaota
-
- 5 ei oska öelda

KÜSI KÕIGILT:

4. Kui Te kaotaksite töökoha või tahaksite mingil muul põhjusel leida uut töökohta, siis kas on tõenäoline, et Te leiaksite 3 kuu jooksul ... ?

- 1 sellise uue töökoha, mis vastaks Teie ametioskustele ja töökogemusele ja oleks ka muude tingimuste poolest (palk, töölepingu kestus, töötingimused jms) vastuvõetav;

- 2** või sellise, mis küll ei vastaks Teie ametioskustele ja töökogemusele, kuid oleks muude tingimuste poolest (palk, töölepingu kestus, töötingimused jms) vastuvõetav?

-
- 3 *Ei leiaks 3 kuu jooksul vastuvõetavat töökohta*
4 *ei oska öelda*

- 5.** Loetlen Teile mõningaid koolitusi, mis võimaldavad tööks vajalikke oskusi-teadmisi täiendada või omandada. Milline neist koolitustest oleks Teie puhul kõige tulemuslikum, KUI Teil tekiks vajadus või soov leida endale Setomaal uus töökoht või vahetada töökohta [st ettevõtet/asutust] ... ? –

KAART 3. PANE KIRJA VASTAVAT KOOLITUST TÄHISTAV number ja kus vaja, TÄPSUSTA!

- 1 täiesti uue eriala-kutse omandamine, TÄPSUSTAGE, millise_____
- 2 uue eriala või kutse omandamine, mille puhul oleks võimalik toetuda olemasolevale erialale-kutsele, TÄPSUSTAGE, millise_____
- 3 uute erialaste teadmiste-oskuste omandamine olemasoleva eriala-kutse raames TÄPSUSTAGE, milliste_____
- 4 arvutioskused
- 5 võõrkeeled
- 6 suhtlemisoskused
- 7 oskus esitada end/oma töö tulemusi kõige paremas valguses
- 8 ettevõtlusega seotud oskused (ettevõtluse alustamine jne.)
- 9 autojuhtimisoskused
- 10 midagi muud, TÄPSUSTAGE _____
-
- 11 *EI OLE SELLIST KOOLITUST*
12 *ei oska öelda*

KÜSIDA AINULT TÖÖTAVATELT:

- 6.** Milline kaardil toodud koolitustest oleks Teie puhul kõige tulemuslikum, et säilitada olemasolev töökoht [st samas ettevõttes/asutuses] ... ? - KAART 3. PANE KIRJA VASTAVAT KOOLITUST TÄHISTAV number ja vajadusel täpsusta!

- 1 täiesti uue eriala-kutse omandamine, TÄPSUSTAGE, millise_____
- 2 uue eriala või kutse omandamine, mille puhul oleks võimalik toetuda olemasolevale erialale-kutsele, TÄPSUSTAGE, millise_____
- 3 uute erialaste teadmiste-oskuste omandamine olemasoleva eriala-kutse raames TÄPSUSTAGE, milliste_____
- 4 arvutioskused
- 5 võõrkeeled
- 6 suhtlemisoskused
- 7 oskus esitada end/oma töö tulemusi kõige paremas valguses
- 8 ettevõtlusega seotud oskused (ettevõtluse alustamine jne.)
- 9 autojuhtimisoskused
- 10 midagi muud, TÄPSUSTAGE _____
-
- 11 *EI OLE SELLIST KOOLITUST*
12 *ei oska öelda*

- 7.** Vastake palun iga loetletud koolituse puhul, kas Te lähima 12 kuu jooksul ... - KAART 4.

- 1 **kavatsete osaleda sellisel koolitusel oma tööülesannete täitmiseks vajalike oskuste ja teadmiste hankimise nimel;**
- 2 **ei kavatse osaleda, kuid oleksite huvitatud osalemisest;**

3 või ei kavatse ega ole huvitatud osalemisest.

LOE KOOLITUSED ETTE ÜKSHAVAL JA MÄRGI IGA KOOLITUSE PUHUL.

		kavatseb osaleda	ei kavatse osaleda, kuid oleks huvitatud	ei kavatse osaleda ega ei ole ka huvitatud	ei oska öelda
1	arvutioskus	1	2	3	4
2	võõrkeelte oskus	1	2	3	4
3	suhtlemisoskus	1	2	3	4
4	enesekindluse tõstmine ja oskused esitada end/oma töö tulemusi kõige paremas valguses	1	2	3	4
5	autojuhtimisoskus	1	2	3	4
6	ettevõtlusega seotud teadmised (ettevõtluse alustamine; ka ettevõtte majandamine ja juhtimine)	1	2	3	4
7	täiesti uue eriala või kutse omandamine TÄPSUSTAGE ERIALA!	1	2	3	4
8	eriala/kutse omandamine, mille puhul toetute olemasolevale erialale/kutsele TÄPSUSTAGE ERIALA!	1	2	3	4
9	erialaste (kutse- või ametialaste) teadmiste/oskuste täiendamine TÄPSUSTAGE ERIALA!	1	2	3	4
10	midagi muud TÄPSUSTAGE!	1	2	3	4

KUI VASTAB MÕNE KOOLITUSE PUHUL nr 3: „ei kavatse osaleda, kuid oleks huvitatud“, KÜSI:

8. Mis põhjustel Teil jääb kõige sagedamini nendel koolitustel osalemata, mis Teid huvitavad?

KIRJUTA PÕHJUSED:

.....

KÜSIDA KÕIGILT:

9. Nimetan erinevaid koolitusi, palun mõelge, millistel neist koolitustest tahaksite järgmisel aastal osaleda?

LOE koolitused ette ÜKSHAVAL ja MÄRGI RISTIGA vastajale vajalikud koolitused ning kus on ette nähtud, TÄPSUSTA! KAART 5!

	Märgi ristiga vastajale vajalikud koolitused ning kus on ette nähtud, TÄPSUSTA!
BAASOSKUSED	
1. Arvutioskused (arvutiprogrammide tundmine jne)	
2. Eesti keele oskused(õigekeelsus, kirjalik väljendusoskus vms),	

TÄPSUSTAGE ...	
3. Võõrkeelte oskused, TÄPSUSTAGE, vajaduse järjekorras, milliste..... a b c	
4. Esmaabikoolitus	
SOTSIAALSED OSKUSED	
5. Suhtlemisoskused (esinemisoskused, avalik esinemine, suhtekorraldus, suhtlemine meediaga, suhtlemistreeningud, organisatsioonijuhtimine ehk tugeva ja motiveeritud meeskonna saavutamine) TÄPSUSTAGE...	
6. Meeskonnatöö, koostööoskuste arendamine	
7. Lapsevanema koolitused (lapse areng, perekool jne)	
8. Klienditeenindus	
ENESEARENDEUS	
9. Efektiivne ajaplaneerimine	
10. Enesekindluse tõstmine ja oskused esitada end oma töö tulemusi kõige paremas valguses	
11. Konfliktidega toimetulek, konfliktide lahendamise oskus	
12. Stressiga toimetulek	
13. Enese motiveerimine	
14. Autojuhtimisoskuste omandamine	
15. Liikumise ja spordialadega seotud koolitused (treeningnõustamine, pallimängud, tantsuoskused, jooga, võimlemine jne) TÄPSUSTAGE...	
16. Seto kultuuri alased kursused (seto keel, kombestik, traditsioonid jne) TÄPSUSTAGE...	
KUTSEALANE	
17. Toitlustusalased koolitused (hügieenikoolitus, kelnerite, kokkade, pagari-, liha-, piimatehnoloogiate jne koolitused) TÄPSUSTAGE...	
18. Turismialased koolitused (giidide, matkatreenerite, turismiarendajate, turismikorraldajate, loodusturismi jne koolitused) TÄPSUSTAGE...	
19. Meditsiinialased koolitused (allergiatega, tervisliku toitumise, hooldusõe, sotsiaalhooldaja, põetaja, refleksoloogi, massööri, VET-meditiini alased jne koolitused) TÄPSUSTAGE...	

20. Käsitöö- ja kunstialased koolitused (kunsti- ja käsitööoskuste omandamine ja arendamine jne), TÄPSUSTAGE...	
21. Pedagoogika ja sotsiaaltöö alased täiendkoolitused TÄPSUSTAGE...	
22. Ehituse ja tehnikaalased koolitused (energiakasutus, ehitus, masinaehitus, loodus- ja täppisteadused) TÄPSUSTAGE...	
23. Põllumajandusliku tootmisega seotud koolitused (mahepõllundus, aiandus, metsandus, kalandus, naturaalade hooldamine, loomakasvatussaaduste tootmine ja turustamine jne) TÄPSUSTAGE...	
ETTEVÕTLUS ja JUHTIMINE	
24. Äri ja ettevõtlusega seotud teadmised (ettevõtluse alustamine, ettevõtte juhtimine, rahvusvahelised suhted) TÄPSUSTAGE...	
25. Raamatupidamisoskus (bilanss, asutuse/ettevõtte raamatupidane, majandusaasta aruanne, maksukoolitus, riigihangete läbiviimine) TÄPSUSTAGE...	
26. Turundusalased koolitused (turundus, müügioskused, läbirääkimised, telefonimüük jne), TÄPSUSTAGE...	
27. Strateegiline juhtimine (ettevõtte/asutuse eesmärkide püstitamine ja nende saavutamise oskused)	
28. Projektide kirjutamine ja juhtimine	
29. Dokumendihaldus (arhiivindus, asjaajamine, sekretäritöö) TÄPSUSTAGE...	
30. Midagi muud, TÄPSUSTAGE...	

10. KUI Teil avaneks võimalus saada toetust tööalase koolituse läbimiseks, siis milliseid koolitusi Te eelistaksite? Valige kaardilt kuni 3 koolitust. - KAART 3. kuni 3 VASTUST!

- 1 täiesti uue eriala-kutse omandamine, TÄPSUSTAGE, millise_____
- 2 uue eriala või kutse omandamine, mille puhul oleks võimalik toetuda olemasolevale erialale-kutsele, TÄPSUSTAGE, millise_____
- 3 uute erialaste teadmiste-oskuste omandamine olemasoleva eriala-kutse raames
TÄPSUSTAGE, milliste_____
- 4 arvutioskused
- 5 võõrkeeled
- 6 suhtlemisoskused

- 7 oskus esitada end/oma töö tulemusi kõige paremas valguses
- 8 ettevõtlusega seotud oskused (ettevõtluse alustamine jne.)
- 9 autojuhtimisoskused
- 10 midagi muud, TÄPSUSTAGE _____

11 EI OLE SELLIST KOOLITUST

12 ei oska öelda

11. Millise (maksimaalse) summa oleksite valmis tasuma ise töölase koolituse läbimiseks?

1 _____krooni

2 EI OLE VÕIMALUST

3 EI VAJA KOOLITUST

4 PÕHIMÖTTELISELT EI PEA VASTUVÕETAVAKS OMAPOOLSET PANUST

5 ei oska öelda

12. Kas olete viimase 12 kuu jooksul osalenud mingit laadi töölase koolitusel (töölased täiendus- või ümberõppekursused, õpitoad, seminarid, töötute koolitus jms), st koolitusel, mis oli suunatud töölaste oskuste ja teadmiste omandamisele ja/või täiendamisele?

1 Jah -> TÄPSUSTAGE, millisel _____

2 Ei

TAUSTAANDMED

11. Sugu MÄRKIDA ilma küsimata

1 Mees

2 Naine

12. Elukoht

1 Meremäe vald

2 Misso vald

3 Mikitamäe vald

4 Väraska vald

5 Muu _____

13. Vanus
